

รายละเอียดของหลักสูตร
หลักสูตรสังคมวิทยาและมานุษยวิทยามหาบัณฑิต
สาขาวิชามานุษยวิทยา
(หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2557)

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา ศูนย์ท่าพระจันทร์ คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา

หมวดที่ 1. ข้อมูลทั่วไป

1. ชื่อหลักสูตร

ภาษาไทย หลักสูตรสังคมวิทยาและมานุษยวิทยามหาบัณฑิต สาขาวิชามานุษยวิทยา
ภาษาอังกฤษ Master of Arts Program in Anthropology

2. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา

ภาษาไทย ชื่อเต็ม สังคมวิทยาและมานุษยวิทยามหาบัณฑิต (มานุษยวิทยา)
ชื่อย่อ สม.ม. (มานุษยวิทยา)
ภาษาอังกฤษ ชื่อเต็ม Master of Arts (Anthropology)
ชื่อย่อ M.A. (Anthropology)

3. วิชาเอก

ไม่มี

4. จำนวนหน่วยกิตที่เรียนตลอดหลักสูตร

ไม่น้อยกว่า 39 หน่วยกิต

5. รูปแบบของหลักสูตร

5.1 รูปแบบ หลักสูตรระดับปริญญาโท ระยะเวลาศึกษา 2 ปีครึ่ง ถึง 4 ปี

5.2 ภาษาที่ใช้ ภาษาไทย

5.3 การรับเข้าศึกษา รับนักศึกษาไทยเป็นหลัก และนักศึกษาต่างชาติที่ใช้ภาษาไทยได้เป็นอย่างดี

5.4 ความร่วมมือกับสถาบันอื่น เป็นหลักสูตรเฉพาะของสถาบันที่จัดการเรียนการสอน โดยตรง

5.5 การให้ปริญญาแก่ผู้สำเร็จการศึกษา ให้ปริญญาเพียงสาขาวิชาเดียว

6. สถานภาพของหลักสูตรและการพิจารณาอนุมัติ/เห็นชอบหลักสูตร

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2557 ปรับปรุงจากหลักสูตรสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัย สาขาวิชามานุษยวิทยา พ.ศ. 2553 กำหนดเปิดสอนใน ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2558

ได้พิจารณากลับกรองโดยคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย ในการประชุมครั้งที่ 15/2557 เมื่อวันที่ 20 ตุลาคม พ.ศ.2557

ได้พิจารณากลับกรองโดยคณะอนุกรรมการสภามหาวิทยาลัยด้านหลักสูตรและการจัดการศึกษา ในการประชุมครั้งที่ 3/2557 เมื่อวันที่ 30 ตุลาคม พ.ศ.2557

ได้รับอนุมัติ/เห็นชอบหลักสูตรจากสภามหาวิทยาลัย ในการประชุมครั้งที่ 11/2557 เมื่อวันที่ 17 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2557 และ ในการประชุมครั้งที่ 6/2558 เมื่อวันที่ 22 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2558

7. ความพร้อมในการเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐาน

ปีการศึกษา 2561 (หลังจากเปิดสอนเป็นเวลา 3 ปี)

8. อาชีพที่สามารถประกอบได้หลังจบการศึกษา

มหาบัณฑิตทางมานุษยวิทยา มีความรู้ความสามารถในการทำความเข้าใจปรากฏการณ์ทางสังคม วัฒนธรรม และชาติพันธุ์ ที่มีความเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ทั้งสามารถวิเคราะห์ถึงความเชื่อมโยงของปัจจัยต่างๆ อย่างชัดเจนและเป็นระบบ สามารถเข้าทำงานทั้งในภาครัฐและเอกชนได้อย่างกว้างขวาง ในฐานะนักวิจัย นักพัฒนา ครู อาจารย์ และงานทางด้านวัฒนธรรม และ สื่อมวลชน รวมถึงประกอบอาชีพอิสระ

9. ชื่อ เลขประจำตัวประชาชน ตำแหน่ง และคุณวุฒิการศึกษาของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

เลขประจำตัวบัตรประชาชน	ตำแหน่งทางวิชาการ	ชื่อ-สกุล	คุณวุฒิการศึกษา/สถาบัน/ปีการศึกษาที่จบ
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	ยุกติ มุกดาวิจิตร	Ph.D. (Anthropology), University of Wisconsin-Madison, U.S.A. (2550) M.A. (Anthropology), University of Wisconsin-Madison, U.S.A. (2543) สม.ม. (มานุษยวิทยา) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (2538) ศ.บ. (เศรษฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (2533)
	อาจารย์	สายพิน ศุพุททมงคล	Ph.D. (Anthropology), Harvard University, U.S.A. (2550) สม.ม. (มานุษยวิทยา) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (2542) ร.บ. (ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (2526)
	ศาสตราจารย์	เสมอชัย พูลสุวรรณ	Ph.D.(Physical Anthropology) University of Michigan, Ann Arbor, U.S.A.(2534) M.A.(Physical Anthropology) University of Michigan, Ann Arbor, U.S.A. (2530) วท.บ. (เกษตรศาสตร์) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (2523)

10. สถานที่จัดการเรียนการสอน

10.1 สถานที่: โครงการบัณฑิตศึกษาคณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา ตึกอเนกประสงค์ 3 (อาคารสำนักหอสมุดเดิม) ชั้น 3 และคณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา (ตึกสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ ชั้น4) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ท่าพระจันทร์

10.2 อุปกรณ์การสอน: โครงการบัณฑิตศึกษาคณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มีอุปกรณ์การเรียนการสอน ได้แก่ ห้องอ่านหนังสือที่มีหนังสือ ตำรา วารสาร วิทยานิพนธ์ และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่เรียน ห้องปฏิบัติการวิจัย (คอมพิวเตอร์) ไว้ให้บริการแก่นักศึกษา ตลอดจนมีโสตทัศนูปกรณ์ต่างๆ เช่น เครื่องขยายเสียง เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ เครื่องฉาย ภาพนิ่ง เครื่องฉายวีดิทัศน์ และเครื่อง LCD เป็นต้น

11. สถานการณ์ภายนอกหรือการพัฒนาที่จำเป็นต้องนำมาพิจารณาในการวางแผนหลักสูตร

11.1 สถานการณ์หรือการพัฒนาทางเศรษฐกิจ

การพัฒนาทางเศรษฐกิจของประเทศ ทำให้วิถีชีวิตของประชาชนถูกผลักดันให้มีการแข่งขันสูง รวมทั้งตลาดแรงงานที่มีการแข่งขันสูงไปด้วย ส่งผลให้มีผู้ต้องการศึกษาต่อในระดับที่สูงกว่าระดับปริญญาตรีมากขึ้นทุกปี สถาบันการศึกษาต่างๆ จึงเปิดหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาในหลักสูตรปริญญาโทและปริญญาเอกเพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย ไม่ว่าจะเป็นหลักสูตร

โครงการพิเศษ (โครงการเลี้ยงตัวเอง) ที่มีค่าใช้จ่ายในการเรียนค่อนข้างสูง หรือหลักสูตรโครงการปกติที่มีค่าใช้จ่ายในการเรียนถูก ไม่ก่อให้เกิดภาระทางด้านเศรษฐกิจแก่ผู้เรียน เช่นเดียวกับหลักสูตรสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยมหิดล สาขาวิชามานุษยวิทยา ซึ่งเป็นหลักสูตรโครงการปกติ เรียนเต็มเวลาในวันเวลาราชการ เน้นการเรียนการสอนในเชิงวิชาการ ทำให้นักศึกษาสามารถศึกษาหาความรู้และใช้ทรัพยากรของคณะและมหาวิทยาลัยได้อย่างเต็มที่

ในขณะเดียวกัน การขยายตัวในทางเศรษฐกิจและสังคมของภูมิภาค โดยเฉพาะในอาเซียน และระดับนานาชาติ นำไปสู่การติดต่อเชื่อมโยงระหว่างกันเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้ทิศทางและเนื้อหาของการศึกษาในระดับต่างๆของประเทศจำเป็นต้องปรับตามไปด้วย เพื่อขยายฐานความรู้การศึกษา และเพิ่มศักยภาพการแข่งขันในตลาดแรงงานให้กับนักศึกษาทั้งในระดับประเทศและนานาชาติ

11.2 สถานการณ์หรือการพัฒนาทางสังคมและวัฒนธรรม

ความเจริญก้าวหน้าด้านเศรษฐกิจ เทคโนโลยี และการสื่อสาร ทำให้สภาพสังคมและวัฒนธรรมไทยเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ชับซ้อน และเกิดความขัดแย้งทางสังคมในระดับต่างๆอย่างกว้างขวาง จึงมีความจำเป็นที่จะต้องใช้ความรู้ทางสังคมศาสตร์ โดยเฉพาะสาขาวิชามานุษยวิทยา มาทำความเข้าใจวิถีในสังคมไทย ตลอดจนปรากฏการณ์ทางสังคมและวัฒนธรรมใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นตลอดเวลา

ยิ่งไปกว่านั้น ประชาคมอาเซียน ที่ประกอบด้วยกลุ่มผู้คนที่มีความแตกต่างหลากหลายทั้งในทางชาติพันธุ์ ภาษา ศาสนา และวัฒนธรรม จะกลายเป็นชุมชนขนาดใหญ่ที่ผู้คนสามารถเคลื่อนที่ข้ามแดนได้สะดวกขึ้น ย่อมก่อให้เกิดสถานการณ์ของปฏิสัมพันธ์แบบใหม่ ทั้งในด้านความร่วมมือและความขัดแย้ง จึงถือเป็นภารกิจสำคัญของสถาบันการศึกษาที่จะต้องผลิตทั้งองค์ความรู้และบัณฑิตในระดับต่างๆเพื่อเข้าไปมีส่วนร่วมรับมือต่อสถานการณ์ต่างๆข้างต้นอย่างทันทั่วทั้ง

12. ผลกระทบจาก ข้อ 11.1 และ 11.2 ต่อการพัฒนาหลักสูตรและความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของสถาบัน

12.1 การพัฒนาหลักสูตร

เน้นและสนับสนุนให้นักศึกษาค้นคว้าหาความรู้ในเรื่องที่ตนเองมีความสนใจอย่างเต็มที่ นักศึกษามานุษยวิทยา จะได้รับการฝึกฝนให้เป็นผู้ที่คิดเป็น สามารถมองเห็นความเชื่อมโยงระหว่างปัจจัยต่างๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับมนุษย์ สามารถอธิบายได้อย่างมีเหตุผล สามารถวิพากษ์และเสนอความคิดได้อย่างครอบคลุมและชัดเจน รวมทั้งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในสาขาอาชีพต่างๆได้อย่างกว้างขวาง โดยการพัฒนาหลักสูตรต้องมีเนื้อหาและทิศทางสอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของสังคมที่ขยายตัวกว้างขวางขึ้นทั้งในระดับประชาคมอาเซียนและนานาชาติ และเพื่อให้สอดคล้องกับความสนใจของวงวิชาการทางมานุษยวิทยาในระดับภูมิภาคและนานาชาติ เพื่อตอบรับกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมวัฒนธรรม โดยเน้นให้ผู้ศึกษามีความชำนาญทางการวิจัย สามารถ

ศึกษาข้อมูลภาคสนามในระดับลึกเพื่อสามารถเปรียบเทียบ วิเคราะห์เชื่อมโยง สร้างองค์ความรู้ใหม่ เพื่อนำไปใช้ในการทำงานและสนทนาเชิงทฤษฎีกับวงการวิชาการมานุษยวิทยาสากล ในขณะที่เดียวกันหลักสูตรก็ต้องมีความยืดหยุ่นเพื่อตอบสนองกับผู้เรียนที่มีความคาดหวังจากการศึกษาหลายระดับ ไม่ว่าจะการศึกษาในระยะสั้น เพื่อนำความรู้ในทางมานุษยวิทยาไปเพิ่มศักยภาพในการทำงาน หรือการศึกษาในระดับลึกเพื่อเป็นนักวิชาการในระดับนานาชาติ

12.2 ความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของสถาบัน

มหาวิทยาลัยทางมานุษยวิทยาจะได้รับการคาดหวังให้เป็นกำลังสำคัญในสังคมที่จะทำหน้าที่ทางด้านการสอน การวิจัย การทำงานพัฒนาทางด้านวัฒนธรรมทั้งในภาครัฐและเอกชน นอกจากนี้จะผลิตทรัพยากรบุคคลที่มีความรู้ความเข้าใจสภาพการณ์สังคมและวัฒนธรรมให้แก่สังคมแล้ว หลักสูตรปรารถนาที่จะสร้างสมาชิกของสังคมที่ตระหนักถึงความหลากหลายของวัฒนธรรมที่แตกต่างกันของคนกลุ่มต่างๆ สามารถพิจารณาความแตกต่างเพื่อทำความเข้าใจ ทำให้เป็นผู้ที่มีความอดทนอดกลั้นต่อความคิด ค่านิยม วิถีปฏิบัติของผู้อื่น สามารถพินิจ ตั้งคำถาม วิพากษ์วิจารณ์วิถีการมีชีวิตรอยู่ของตนเอง เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับคนกลุ่มอื่นในสังคมไทย ในระดับภูมิภาคและระบบโลกได้อย่างมีจริยธรรม และมีความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น

หลักสูตรมหาวิทยาลัยทางมานุษยวิทยา ยังเปิดทางเลือกที่มากขึ้นให้กับผู้เรียนว่าจะนำความรู้ทางมานุษยวิทยาในหลักสูตรใหม่ไปใช้ในระดับใด โดยสามารถเลือกที่จะเข้ามาศึกษาเพื่อนำความรู้ไปต่อยอดในทางวิชาการ หรือเพื่อนำไปใช้ในวิชาชีพของตนเอง ซึ่งถือได้ว่าเป็นการขยายฐานความรู้ของสาขามานุษยวิทยาเพื่อตอบสนองกับความต้องการของสังคมในระดับต่างๆ ซึ่งเท่ากับเป็นการขยายโอกาสให้คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยาและมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ได้ใช้ความรู้เพื่อตอบรับกับความคาดหวังของสังคมให้เพิ่มมากขึ้น โดยที่ยังคงรักษาความเข้มแข็งในทางวิชาการไปพร้อมกัน

13. ความสัมพันธ์กับหลักสูตรอื่นที่เปิดสอนในคณะ/ภาควิชาอื่นของสถาบัน

13.1 รายวิชาที่เปิดสอนโดยมหาวิทยาลัย/คณะ/ภาควิชา/หลักสูตรอื่น

วิชาบังคับและวิชาเลือกศึกษาร่วมกับหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชา มานุษยวิทยาของคณะฯ

13.2 รายวิชาในหลักสูตรที่เปิดสอนให้มหาวิทยาลัย/คณะ/ภาควิชา/หลักสูตรอื่นที่ต้องมาเรียน

-ไม่มี-

13.3 การบริหารจัดการ

-ไม่มี-

หมวดที่ 2. ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร

1. ปรัชญา ความสำคัญ และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

1.1 ปรัชญา

มานุษยวิทยาเป็นแขนงหนึ่งของสังคมศาสตร์ ที่ปรารถนาจะทำความเข้าใจมนุษย์ ทั้งในแง่ที่มนุษย์เป็นผลผลิตของระบบสังคมวัฒนธรรมที่เขามีชีวิตอยู่ และในแง่ที่มนุษย์เป็นศูนย์กลางในการสร้างสรรค์ ควบคุม และเปลี่ยนแปลงสภาพชีวิตรอบๆ ตัวของเขา ดังนั้นเนื้อหาของมานุษยวิทยาจึงมีขอบเขตที่กว้างขวางครอบคลุมความรู้เกี่ยวกับมนุษย์ทั้งทางด้านกายภาพ วิถีชีวิต พฤติกรรม ความคิดความเข้าใจ การให้ความหมาย ตลอดจนไปถึงอารมณ์ความรู้สึก มานุษยวิทยาเน้นการพิจารณาปัญหาอย่างรอบด้าน แต่ในขณะเดียวกันก็มีวิธีการศึกษาที่เจาะลึกเฉพาะเรื่องเฉพาะกลุ่ม ในระดับชุมชนและปัจเจกบุคคล มีแนวทางการค้นคว้าข้อเท็จจริงในระดับที่เป็นประสบการณ์ของบุคคล และเชื่อมโยงประสบการณ์นั้นเข้ากับโครงสร้างหรือระบบที่ใหญ่และกว้างกว่าบุคคล

1.2 ความสำคัญ

มหাবัณฑิตทางมานุษยวิทยาจะได้รับการคาดหวังให้เป็นกำลังสำคัญในสังคมที่จะทำหน้าที่ทางการสอน การวิจัย การทำงานพัฒนาทางด้านวัฒนธรรม ทั้งในภาครัฐและเอกชน นอกจากนี้ หลักสูตรสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา สาขามานุษยวิทยาปรารถนาที่จะสร้างสมาชิกสังคมที่สามารถตั้งคำถามที่ท้าทาย สามารถวิพากษ์วิจารณ์วิถีการมีชีวิตรอยู่ของตนเองในสังคมไทย ภูมิภาคและระบบโลกได้อย่างสร้างสรรค์ และเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรม

1.3 วัตถุประสงค์

1) เพื่อศึกษาและพัฒนาความรู้มานุษยวิทยาสากล ความรู้ทางมานุษยวิทยาสากลสังมจากการเปรียบเทียบลักษณะของสังคมวัฒนธรรมในที่ต่าง ๆ ของโลก จนทำให้เกิดข้อเสนองเกี่ยวกับลักษณะของสังคมวัฒนธรรมมนุษย์ในด้านต่าง ๆ อาทิ ครอบครัว ความคิดความเชื่อ ระบบเศรษฐกิจ อำนาจ บุคลิกภาพของบุคคล ความรู้เหล่านี้มีการได้ตรงตรง วิพากษ์วิจารณ์ และมีการพัฒนาอย่างรวดเร็วอยู่ตลอดเวลา ดังนั้นนักศึกษาจึงจำเป็นต้องมีความรู้มานุษยวิทยาที่เป็นสากล ในระดับที่ได้มาตรฐาน เพื่อเป็นเครื่องมือพื้นฐานในการทำความเข้าใจปรากฏการณ์ต่าง ๆ

2) เพื่อศึกษาและพัฒนาความรู้ความเข้าใจวิถีชีวิตในสังคมไทย การศึกษาสังคมไทยอาศัยแนวทฤษฎีมาพิเคราะห์ อธิบาย และวิพากษ์วิจารณ์ปรากฏการณ์ เพื่อนำไปสู่ความเข้าใจที่สำคัญเกี่ยวกับชีวิตในสังคมไทย การศึกษาทางมานุษยวิทยาจึงต้องสนองตอบต่อประเด็นหรือปัญหา และความต้องการของสังคมในแต่ละยุคสมัยซึ่งมีความเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว กระแสทางเศรษฐกิจ การเมืองและวัฒนธรรมที่ก่อตัวขึ้นเองภายในสังคมไทยก็ดี หรือความเปลี่ยนแปลงที่ถาโถมมาจากภายนอกก็ดี ล้วนมีผลกระทบอย่างลึกซึ้งและ

กว้างไกล ส่งผลให้เกิดประเด็นปัญหา และความสนใจใหม่ๆ ขึ้นตลอดเวลา เงื่อนไขเหล่านี้ทำให้เกิดความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาหลักสูตรเดิม เพื่อให้สามารถตอบรับกับสภาพการณ์ในปัจจุบันได้

3) เพื่อให้นักศึกษาค้นคว้าหาความรู้ในเรื่องที่ตนเองมีความสนใจอย่างเต็มที่ นักศึกษามานุษยวิทยาจะได้รับการฝึกฝนให้เป็นผู้ที่คิดเป็น สามารถมองเห็นความเชื่อมโยงระหว่างปัจจัยต่างๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับมนุษย์ สามารถอธิบายได้อย่างมีเหตุผล สามารถวิพากษ์ และเสนอความคิดได้อย่างครอบคลุมและชัดเจน รวมทั้งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในสาขาอาชีพต่างๆ ได้อย่างกว้างขวาง

2. แผนพัฒนาปรับปรุง

คาดว่าจะดำเนินการให้แล้วเสร็จครบถ้วนภายในรอบการศึกษา (4 ปี)

การพัฒนา/เปลี่ยนแปลง	กลยุทธ์	หลักฐาน/ตัวบ่งชี้
1. แผนการพัฒนาการเรียนการสอนที่เน้นการวิจัยเป็นหลัก	<ol style="list-style-type: none"> ส่งเสริมให้อาจารย์ผู้สอนทำวิจัยและเชื่อมโยงงานวิจัยสู่การเรียนการสอน ฝึกให้นักศึกษาทำวิจัยตั้งแต่การเรียนรายวิชาไปจนถึงการทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ/วิทยานิพนธ์ ส่งเสริมกิจกรรมวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการทำวิจัย เช่น การสัมมนา เเสวนา การพานักศึกษาออกศึกษานอกสถานที่ การเก็บข้อมูลภาคสนาม 	<ol style="list-style-type: none"> จำนวนงานวิจัยของอาจารย์ จำนวนผลงานวิชาการและการศึกษาค้นคว้าอิสระ/วิทยานิพนธ์ของนักศึกษาที่ได้รับการนำเสนอตีพิมพ์ในการประชุมวิชาการระดับชาติ ระดับนานาชาติ จำนวนโครงการกิจกรรมวิชาการที่คณะจัด/พานักศึกษาเข้าร่วมประชุมสัมมนาภายนอกสถาบัน
2. แผนการส่งเสริมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง	<ol style="list-style-type: none"> เพิ่มพูนทักษะอาจารย์ในการส่งเสริมผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้ พัฒนา/ปรับปรุงระบบอาจารย์ที่ปรึกษาและกิจกรรมให้สะท้อนความเอื้ออาทรและ 	<ol style="list-style-type: none"> ผลการประเมินประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ความพึงพอใจของผู้เรียนต่อระบบอาจารย์ที่ปรึกษาและกิจกรรมเสริมหลักสูตรของคณะ

การพัฒนา/เปลี่ยนแปลง	กลยุทธ์	หลักฐาน/ตัวบ่งชี้
3. แผนการพัฒนาทักษะการสอน/การประเมินผลของอาจารย์ตามผลการเรียนรู้ทั้ง 5 ด้าน	<p>ให้ความสำคัญต่อผู้เรียน</p> <p>3. พัฒนาระบบสารสนเทศที่สนับสนุนการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง</p> <p>4. ส่งเสริมการประเมินผลที่เน้นพัฒนาการของผู้เรียน</p> <p>1. พัฒนาทักษะการสอนของอาจารย์ที่เน้นการสอนด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรู้ ทักษะทางปัญญา ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ ทักษะในการวิเคราะห์และการสื่อสาร</p>	<p>3. ความพึงพอใจของผู้เรียนต่อระบบสารสนเทศที่สนับสนุนการเรียนรู้ด้วยตนเอง</p> <p>4. จำนวนรายวิชาที่ใช้การประเมินผลที่เน้นพัฒนาการของผู้เรียน</p> <p>5. ผลการประเมินการมีส่วนร่วมของผู้เรียนในการจัดการเรียนการสอน กิจกรรมทางวิชาการและกิจกรรมอื่น ๆ ของคณะ</p> <p>1. จำนวนโครงการการพัฒนาทักษะการสอนและการประเมินผลของอาจารย์ตามผลการเรียนรู้ทั้ง 5 ด้าน</p> <p>2. ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาต่อทักษะการสอนของอาจารย์ที่มุ่งผลการเรียนรู้ทั้ง 5 ด้าน</p>

หมวดที่ 3. ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการ และโครงสร้างของหลักสูตร

1. ระบบการจัดการศึกษา

1.1 ระบบ

ใช้ระบบการศึกษาแบบทวิภาค โดย 1 ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ภาคการศึกษาปกติ 1 ภาคการศึกษาปกติ มีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์ และอาจเปิดภาคฤดูร้อนได้โดยใช้เวลาการศึกษาไม่น้อยกว่า 8 สัปดาห์ แต่ให้เพิ่มชั่วโมงการศึกษาในแต่ละรายวิชาให้เท่ากับภาคปกติ ภาคฤดูร้อนเป็นภาคการศึกษาที่ไม่บังคับ

1.2 การจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน

ไม่มี

1.3 การเทียบเคียงหน่วยกิตในระบบทวิภาค

1.3.1 การเทียบเคียงหน่วยกิตระบบทวิภาคกับระบบไตรภาค

ไม่มี

1.3.2 นักศึกษาอาจขอเทียบลักษณะวิชาที่เคยเรียนมาให้เป็นลักษณะวิชาในหลักสูตรได้ โดยเทียบได้ไม่เกินหนึ่งในสี่ของจำนวนหน่วยกิตลักษณะวิชาในหลักสูตร ทั้งนี้ต้องได้ค่าระดับไม่ต่ำกว่า B หรือ เทียบเท่า โดยวิชาที่ได้รับการเทียบจะได้รับการบันทึกอักษร ACC และไม่ให้หน่วยกิตมาคำนวณค่าระดับเฉลี่ยสะสม

1.3.3 นักศึกษาหลักสูตรนี้ที่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาและคณบดีให้เข้าศึกษาต่อในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชามานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์สามารถขอโอนลักษณะวิชาทุกวิชาที่เรียนในหลักสูตรมหาบัณฑิต ยกเว้น การค้นคว้าอิสระ/วิทยานิพนธ์ ให้เป็นลักษณะวิชาในหลักสูตรดุษฎีบัณฑิตได้ ทั้งนี้ ต้องเป็นลักษณะวิชาที่ได้ค่าระดับไม่ต่ำกว่า B โดยวิชาที่ได้รับการโอนจะได้รับการบันทึกค่าระดับเดิมและให้หน่วยกิตมาคำนวณค่าระดับเฉลี่ยสะสม

2. การดำเนินการหลักสูตร

2.1 วัน – เวลาในการดำเนินการเรียนการสอน

วัน-เวลาราชการปกติ

ภาคการศึกษาที่ 1 เดือนสิงหาคม - ธันวาคม

ภาคการศึกษาที่ 2 เดือนมกราคม - พฤษภาคม

2.2 คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษาต้องเป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2553 และมีคุณสมบัติดังนี้

1. เป็นผู้สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี โดยไม่จำกัดสาขาจากสถาบันการศึกษาในหรือต่างประเทศ ซึ่งสภามหาวิทยาลัยรับรองวิทยฐานะ

2. เป็นนักศึกษาที่กำลังศึกษาในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชามานุษยวิทยา แบบ 2 แบบ 2.1 (ผู้สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาโททางสังคมวิทยาและมานุษยวิทยาหรือสาขาอื่นๆ ที่เทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยอื่น) ซึ่งได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาและคณบดีให้โอนมาศึกษาเพื่อรับปริญญาในหลักสูตรสังคมวิทยาและมานุษยวิทยามหาบัณฑิต สาขาวิชามานุษยวิทยาได้ โดยนักศึกษาจะต้องศึกษารายวิชาและวิทยานิพนธ์ (แผน ก) หรือการค้นคว้าอิสระ (แผน ข) ให้ครบตามโครงสร้างหลักสูตรระดับมหาบัณฑิต

การคัดเลือกผู้เข้าศึกษา

1) ผู้เข้าศึกษาต้องผ่านการสอบข้อเขียนและการสอบสัมภาษณ์

2) ผู้เข้าศึกษาต้องส่งผลทดสอบภาษาอังกฤษ TU-GET หรือ TOEFL หรือ IELTS

(ผลสอบต้องไม่เกิน 2 ปีนับถึงวันสมัคร)

3) เงื่อนไขอื่นๆ ให้เป็นไปตามประกาศรับสมัครบุคคลเข้าศึกษาในระดับ

บัณฑิตศึกษาของคณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา

2.3 ปัญหาของนักศึกษาแรกเข้า

- 1) บางรายขาดทุนการศึกษา
- 2) คะแนนภาษาอังกฤษในการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาได้ไม่ถึงเกณฑ์มาตรฐานของมหาวิทยาลัย

2.4 กลยุทธ์ในการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาและข้อจำกัดของนักศึกษาในข้อ 2.3

- 1) ประสานงานหรือจัดหาทุนจากแหล่งทุนทั้งในและนอกมหาวิทยาลัยให้นักศึกษา
- 2) ให้ผู้ที่สอบภาษาอังกฤษได้ไม่ถึงเกณฑ์มาตรฐานของมหาวิทยาลัยไปศึกษาและสอบผ่านวิชา มธ. 005 และมธ. 006 (ภาษาอังกฤษ 1 และภาษาอังกฤษ 2 สำหรับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา) และเน้นการอ่านตำราที่เป็นภาษาอังกฤษในทุกรายวิชา

2.5 แผนการรับนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาในระยะ 5 ปี

รับปีละ 15 คน และคาดว่าจะมีผู้สำเร็จการศึกษาปีละ 15 คน

นักศึกษา	ปีการศึกษา				
	2558	2559	2560	2561	2562
ชั้นปีที่ 1	15	15	15	15	15
ชั้นปีที่ 2	-	15	15	15	15
ชั้นปีที่ 3	-	-	15	15	15
รวม	15	30	45	45	45
จำนวนบัณฑิตที่คาดว่าจะจบ	-	-	15	15	15

2.6 งบประมาณตามแผน (ปีงบประมาณ 2557)

การบริหารจัดการหลักสูตรนี้เป็นการบริการจัดการหลักสูตรโครงการปกติ ซึ่งงบประมาณหลักสูตรสังคมวิทยาและมานุษยวิทยามหาบัณฑิต สาขาวิชามานุษยวิทยา คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยาได้รับงบประมาณจาก 2 แหล่ง คือ งบประมาณแผ่นดิน และงบประมาณรายได้หน่วยงาน (งบพิเศษ) ดังนี้

หมวดเงิน	ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559	ปี 2560	หมายเหตุ
ก.งบดำเนินการ					วิธีการคำนวณ ค่าใช้จ่ายทั้งหมด x จำนวน นักศึกษา จำนวนนักศึกษาทั้งหมดของคณะฯ ปีที่ 1 = 23.05 ล้านบาท*15 คน/140 คน ปีที่ 2 = 23.05 ล้านบาท*30 คน/263 คน ปีที่ 3 = 23.05 ล้านบาท*40 คน/378 คน ปีที่ 4 = 23.05 ล้านบาท*50 คน/485 คน
1. ค่าใช้จ่ายบุคลากร	2,045,964.43	2,178,193.92	2,020,687.83	1,968,608.25	
2. ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	54,771.43	58,311.79	54,095.24	52,701.03	
3. ทุนการศึกษา	-	-	-	-	
4. รายจ่ายระดับมหาวิทยาลัย (ยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาที่ได้ มาตรฐาน) (รวม ก)	369,750.00	393,650.19	365,185.19	355,773.20	
ข. งบลงทุน ค่าครุภัณฑ์	-	-	-	-	
รวมทั้งสิ้น (ก+ข)	2,470,467.86	2,630,155.89	2,439,968.25	2,377,082.47	
จำนวนนักศึกษา (คน)	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4	
ป.โท – มานุษยวิทยา	15	30	40	50	
ค่าใช้จ่ายต่อนักศึกษา / ปี	164,697.86	87,671.86	60,999.21	47,541.65	
รวมค่าใช้จ่ายตลอดหลักสูตร 4 ปี	360,910.58 บาท				
เฉลี่ยค่าใช้จ่ายต่อปี	90,227.65 บาท				

ค่าใช้จ่ายต่อหัวของนักศึกษา (ที่ มธ. คิดเหมาจ่าย) ภาคละ 16,500 บาท คิดเป็นค่าใช้จ่าย
 ประมาณปีละ 33,000 บาท

ค่าใช้จ่ายตลอดหลักสูตร (2 ปีครึ่ง – 4 ปี) ต่อหัวของนักศึกษา คือ 82,500 - 95,400 บาท

ดังนั้น รัฐบาลและมหาวิทยาลัยอุดหนุนค่าใช้จ่ายของนักศึกษาต่อหัว ต่อปี ประมาณ
 57,277.65 บาท

2.7 ระบบการศึกษา

✓ จัดการศึกษาแบบชั้นเรียน

- แบบทางไกลผ่านสื่อสิ่งพิมพ์เป็นหลัก
- แบบทางไกลผ่านสื่อแพร่ภาพและเสียงเป็นสื่อหลัก
- แบบทางไกลทางอินเทอร์เน็ต
- อื่น ๆ (ระบุ)

2.8 การเทียบโอนหน่วยกิต รายวิชาและการลงทะเบียนเรียนข้ามมหาวิทยาลัย

เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2553

3. โครงสร้างหลักสูตร

3.1 หลักสูตร

3.1.1 จำนวนหน่วยกิตรวมและระยะเวลาศึกษา

จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 39 หน่วยกิต

ระยะเวลาศึกษา เป็นหลักสูตรแบบศึกษาเต็มเวลา นักศึกษาต้องใช้ระยะเวลาการศึกษาตลอดหลักสูตรอย่างน้อย 5 ภาคการศึกษาปกติ (2 ปีครึ่ง) และอย่างมากไม่เกิน 8 ภาคการศึกษาปกติ (4 ปี)

3.1.2 โครงสร้างหลักสูตร

หลักสูตรแบ่งเป็น 2 แผน โดยนักศึกษาสามารถเลือกเรียนในแผนใดแผนหนึ่ง ดังนี้

แผน ก แบบ ก2 ศึกษารายวิชาและทำวิทยานิพนธ์

ประกอบด้วย	วิชาบังคับ	18	หน่วยกิต
	วิชาเลือก	9	หน่วยกิต
	วิทยานิพนธ์	12	หน่วยกิต
	จำนวนหน่วยกิตรวม	39	หน่วยกิต

แผน ข ไม่ทำวิทยานิพนธ์ แต่ให้สอบประมวลความรู้และทำการค้นคว้าอิสระแทน

ประกอบด้วย	วิชาบังคับ	15	หน่วยกิต
	วิชาเลือก	18	หน่วยกิต
	การค้นคว้าอิสระ	6	หน่วยกิต
	จำนวนหน่วยกิตรวม	39	หน่วยกิต

ลักษณะของหลักสูตรทางด้านเนื้อหา องค์ประกอบหลักได้แก่

- 1) ความรู้พื้นฐานทางมานุษยวิทยา โดยเฉพาะทางด้านสังคมและวัฒนธรรม ซึ่งประกอบด้วยแนวคิดทฤษฎีและงานศึกษาทางชาติพันธุ์ที่สำคัญ
- 2) ความรู้เฉพาะด้านทางมานุษยวิทยา ตามความเชี่ยวชาญของผู้สอนและความสนใจของนักศึกษา
- 3) ความรู้และความชำนาญในการวิเคราะห์ ได้แก่ความเข้าใจในกรอบทฤษฎี การหาข้อมูลภาคสนาม และการเชื่อมโยงความคิดที่เป็นนามธรรมกับข้อมูลรูปธรรม
- 4) ความสามารถในการประยุกต์ใช้แนวคิด ในการทำความเข้าใจประเด็นปัญหา ร่วมสมัยในสังคมไทยและสังคมต่างๆ ทางด้านวิธีการศึกษา หลักสูตรเน้นการที่นักศึกษาแต่ละคน เป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ตามความสนใจของตนเอง โดยมีอาจารย์และเพื่อนนักศึกษาเป็นชุมชน ที่จะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและวิพากษ์วิจารณ์ซึ่งกันและกัน

3.1.3 รายวิชาในหลักสูตร

3.1.3.1 รหัสวิชา

รหัสวิชาในหลักสูตร ประกอบด้วยอักษรย่อ และตัวเลข มีความหมายดังนี้
อักษรย่อ ม. และ AN หมายถึงรายวิชาที่เปิดสอนในหลักสูตรสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัย สาขาวิชามานุษยวิทยา

เลขรหัสวิชาในหลักสูตรประกอบด้วย 3 หลัก มีความหมายดังนี้

เลขหลักหน่วย หมายถึง ลำดับวิชาของแต่ละกลุ่มวิชา

เลขหลักสิบ หมายถึง กลุ่มของลักษณะวิชา

เลข 0 หมายถึง กลุ่มวิชาบังคับ

เลข 1 หมายถึง กลุ่มวิชาภาษา สัญลักษณ์ และจักรวาลวิทยา

เลข 2 หมายถึง กลุ่มวิชาชาติพันธุ์ศึกษาและอาณาบริเวณศึกษา

เลข 3 หมายถึง กลุ่มวิชามนุษย์กับอดีต

เลข 4 หมายถึง กลุ่มวิชาสังคมและวัฒนธรรมร่วมสมัย

เลข 5 หมายถึง กลุ่มวิชามานุษยวิทยาวิทยาศาสตร์

เลข 9 หมายถึง กลุ่มวิชาการศึกษาเฉพาะเรื่องและรายวิชาเอกเทศและ
การศึกษาค้นคว้าอิสระ

เลขหลักร้อย หมายถึง ระดับของวิชา

เลข 6 หมายถึง รายวิชาระดับต้น (ทั้งระดับมหาวิทยาลัยและระดับ
คุณวุฒิปริญญาตรี)

เลข 7 หมายถึง รายวิชาระดับสูงและการศึกษาค้นคว้าอิสระ

เลข 8 หมายถึง วิทยานิพนธ์ระดับบัณฑิต

3.1.3.2 รายวิชา

1) วิชาบังคับ นักศึกษาที่เลือกศึกษาแผน ก แบบ ก2 และแผน ข ต้องศึกษา วิชาบังคับจำนวน 5 วิชา รวม 15 หน่วยกิต ดังนี้

รหัสวิชา	รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต
		(บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
ม. 601 AN 601	ประวัติศาสตร์และพัฒนาการแนวคิดและ ทฤษฎีทางมานุษยวิทยา History and Development of Anthropological Theories and Concepts	3 (3-0-9)
ม.602 AN 602	แนวคิดและทฤษฎีทางมานุษยวิทยาร่วมสมัย Contemporary Anthropological Theories and Concepts	3 (3-0-9)
ม. 603 AN 603	การวิจัยทางมานุษยวิทยา Anthropological Research	3 (3-0-9)
ม.604 AN 604	มานุษยวิทยากายภาพ Physical Anthropology	3 (3-0-9)
ม. 605 AN 605	โบราณคดีเชิงมานุษยวิทยา Archaeological Anthropology	3 (3-0-9)

- เฉพาะนักศึกษาที่เลือกศึกษา แผน ก ต้องศึกษาวิชาบังคับเพิ่มอีก 1 วิชา จำนวน 3 หน่วยกิต ดังนี้

ม.701 สัมมนาหัวข้อวิทยานิพนธ์ 3 (3-0-9)
AN 701 Seminar in Thesis Topics

2) วิชาเลือก

2.1 นักศึกษาที่เลือกศึกษา แผน ก ต้องศึกษาวิชาเลือกไม่น้อยกว่า 9 หน่วยกิต โดยเลือกศึกษาจากรายวิชาในสาขากลุ่มวิชาใดก็ได้ 6 หน่วยกิต ส่วนอีก 3 หน่วยกิต สามารถเลือกศึกษาจากวิชาเลือกในสาขาหรือนอกสาขา (ทั้งในและนอกคณะฯ) โดยได้รับอนุมัติจากอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้อำนวยการบัณฑิตศึกษา

2.2 นักศึกษาที่เลือกศึกษา แผน ข ต้องศึกษาวิชาเลือกไม่น้อยกว่า 18 หน่วยกิต โดยเลือกศึกษาจากรายวิชาในสาขา กลุ่มวิชาใดก็ได้ 15 หน่วยกิต ส่วนอีก 3 หน่วยกิต สามารถเลือกศึกษาจากวิชาเลือกในสาขาหรือนอกสาขา (ทั้งในและนอกคณะฯ) โดยได้รับอนุมัติจากอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้อำนวยการบัณฑิตศึกษา

หมายเหตุ: คำว่ากลุ่มวิชาในที่นี้เป็นคำใช้เรียกเพื่อจัดแบ่งประเภทของรายวิชา ไม่มีข้อจำกัดในการเลือก นักศึกษาสามารถจะเลือกวิชาในกลุ่มเดียวกัน หรือคนละกลุ่มได้อย่างอิสระ

รหัสวิชา	รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต
		(บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
1. กลุ่มวิชาภาษา สัญลักษณ์ และจักรวาลวิทยา (Language, Symbols and Cosmology)		
ม.611 AN 611	มานุษยวิทยาภาษา Linguistic Anthropology	3 (3-0-9)
ม.612 AN 612	มานุษยวิทยาศาสนาและความเชื่อ Anthropology of Religion and Belief	3 (3-0-9)
ม.613 AN 613	พิธีกรรมวิเคราะห์ Ritual Analysis	3 (3-0-9)
ม.614 AN 614	สัญลักษณ์พุทธศาสนาในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ Buddhist Symbolism in Southeast Asia	3 (3-0-9)
2. กลุ่มวิชาชาติพันธุ์ศึกษาและอาณาบริเวณศึกษา (Ethnicity and Area Studies)		
ม.621 AN 621	ชาติพันธุ์ศึกษา Ethnicity	3 (3-0-9)
ม.622 AN 622	ประวัติศาสตร์ชาติพันธุ์ของกลุ่มคนพูดภาษาตระกูลไต Ethnohistory of Tai-Speaking Peoples	3 (3-0-9)

รหัสวิชา	รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต
		(บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
ม.623 AN 623	มานุษยวิทยาเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ Anthropology of Southeast Asia	3 (3-0-9)
ม.624 AN 624	มานุษยวิทยาเอเชียตะวันออก Anthropology of East Asia	3 (3-0-9)
ม.625 AN 625	ไทยศึกษาเชิงมานุษยวิทยา Anthropological Perspectives on Thai Studies	3 (3-0-9)
3. กลุ่มวิชามนุษย์กับอดีต (Man and the Past)		
ม.631 AN 631	มานุษยวิทยาประวัติศาสตร์ Historical Anthropology	3 (3-0-9)
ม.632 AN 632	มรดกวัฒนธรรมเชิงวิพากษ์ Critical Heritage Studies	3 (3-0-9)
ม.633 AN 633	พิพิธภัณฑ์ศึกษา Museum Studies	3 (3-0-9)
4. กลุ่มวิชาสังคมและวัฒนธรรมร่วมสมัย (Contemporary Culture and Society)		
ม.641 AN 641	มานุษยวิทยาว่าด้วยอำนาจ Anthropology of Power	3 (3-0-9)
ม.642 AN 642	มานุษยวิทยาเศรษฐกิจ Economic Anthropology	3 (3-0-9)
ม.643 AN 643	ครอบครัวและเครือญาติ Family and Kinship	3 (3-0-9)
ม.644 AN 644	มานุษยวิทยาเพศภาวะและเพศวิถี Anthropology of Gender and Sexuality	3 (3-0-9)

รหัสวิชา	รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต
		(บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
ม.645 AN 645	มานุษยวิทยาว่าด้วยเมือง Anthropology of the Cities	3 (3-0-9)
ม.646 AN 646	ทฤษฎีและวิธีวิทยาศึกษาข้ามพรมแดน Theory and Methodology in Transnational Cultures	3 (3-0-9)
ม.647 AN 647	ชานาศึกษาในโลกสมัยใหม่ Peasant Studies in the Modern World	3 (3-0-9)
ม.648 AN 648	มานุษยวิทยาว่าด้วยการเดินทางและการท่องเที่ยว Anthropology of Travel and Tourism	3 (3-0-9)
ม.649 AN 649	วัฒนธรรมศึกษา Cultural Studies	3 (3-0-9)
5. กลุ่มวิชามานุษยวิทยาวิทยาศาสตร์ (Anthropology of Science)		
ม.651 AN 651	มานุษยวิทยาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี Anthropology of Science and Technology	3 (3-0-9)
ม.652 AN 652	มานุษยวิทยาการแพทย์ Medical Anthropology	3 (3-0-9)
ม.653 AN 653	มานุษยวิทยานิเวศ Ecological Anthropology	3 (3-0-9)
ม.654 AN 654	ประเด็นเฉพาะเรื่องทางมานุษยวิทยากายภาพ Special Topics in Physical Anthropology	3 (3-0-9)

รหัสวิชา	รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต
		(บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
6. กลุ่มวิชาการศึกษาเฉพาะเรื่องและรายวิชาเอกเทศ (Special Topics and Individual Course)		
ม.691 AN 691	สัมมนาปัญหาเฉพาะทางมานุษยวิทยา I Special Topics Seminar in Anthropology I	3 (3-0-9)
ม.692 AN 692	สัมมนาปัญหาเฉพาะทางมานุษยวิทยา II Special Topics Seminar in Anthropology II	3 (3-0-9)
ม.699 AN 699	รายวิชาเอกเทศ Individual Course	3 (3-0-9)

3.1.3.3 วิทยานิพนธ์ (แผน ก แบบ ก2) และการค้นคว้าอิสระ (แผน ข)

รหัสวิชา	รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต
		(บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
ม.709 AN 709	การค้นคว้าอิสระ Independent Studies	6
ม.800 AN 800	วิทยานิพนธ์ Thesis	12

3.1.4 แสดงแผนการศึกษา

แผน ก แบบ ก2 นักศึกษาสามารถวางแผนการศึกษาให้จบได้ภายใน 5 ภาคการศึกษา
หรือ 2 ปีครึ่ง ดังนี้

ปีการศึกษาที่ 1					
ภาคการศึกษาที่ 1			ภาคการศึกษาที่ 2		
ม.601	ประวัติศาสตร์และพัฒนาการ แนวคิดและทฤษฎีทาง มานุษยวิทยา	3 หน่วยกิต	ม.602	แนวคิดและทฤษฎีทาง มานุษยวิทยาร่วมสมัย	3 หน่วยกิต
ม.603	การวิจัยทางมานุษยวิทยา	3 หน่วยกิต	ม.604	มานุษยวิทยากายภาพ	3 หน่วยกิต
ม.605	โบราณคดีเชิงมานุษยวิทยา	3 หน่วยกิต	ม.xxx	วิชาเลือก	3 หน่วยกิต
	รวม	9 หน่วยกิต		รวม	9 หน่วยกิต

ปีการศึกษาที่ 2					
ภาคการศึกษาที่ 1			ภาคการศึกษาที่ 2		
ม.701	สัมมนาหัวข้อวิทยานิพนธ์	3 หน่วยกิต	ม.800	วิทยานิพนธ์	6 หน่วยกิต
ม.xxx	วิชาเลือก	3 หน่วยกิต		(การจัดทำ การสอบ การอนุมัติโครง ร่างวิทยานิพนธ์ และการเสนอ รายงานความก้าวหน้าวิทยานิพนธ์)	
ม.xxx.	วิชาเลือก	3 หน่วยกิต			
	รวม	9 หน่วยกิต		รวม	6 หน่วยกิต

ปีการศึกษาที่ 3					
ภาคการศึกษาที่ 1			ภาคการศึกษาที่ 2		
ม.800	วิทยานิพนธ์ (การส่งร่างวิทยานิพนธ์ต่ออาจารย์ที่ ปรึกษาและคณะกรรมการสอบ)	6 หน่วยกิต			
	รวม	6 หน่วยกิต			

แผน ข นักศึกษาสามารถวางแผนการศึกษาให้จบได้ภายใน 5 ภาคการศึกษา หรือ 2 ปีครึ่ง ดังนี้

ปีการศึกษาที่ 1					
ภาคการศึกษาที่ 1			ภาคการศึกษาที่ 2		
ม.601	ประวัติศาสตร์และพัฒนนาการ แนวคิดและทางทฤษฎี มานุษยวิทยา	3 หน่วยกิต	ม.602	แนวคิดและทฤษฎีทาง มานุษยวิทยาร่วมสมัย	3 หน่วยกิต
ม.603	การวิจัยทางมานุษยวิทยา	3 หน่วยกิต	ม.604	มานุษยวิทยากายภาพ	3 หน่วยกิต
ม.605	โบราณคดีเชิงมานุษยวิทยา	3 หน่วยกิต	ม.xxx	วิชาเลือก	3 หน่วยกิต
	รวม	9 หน่วยกิต		รวม	9 หน่วยกิต

ปีการศึกษาที่ 2					
ภาคการศึกษาที่ 1			ภาคการศึกษาที่ 2		
ม.xxx	วิชาเลือก	3 หน่วยกิต	ม.xxx	วิชาเลือก	3 หน่วยกิต
ม.xxx	วิชาเลือก	3 หน่วยกิต	ม.xxx	วิชาเลือก	3 หน่วยกิต
ม.xxx.	วิชาเลือก	3 หน่วยกิต		- สอบประมวลความรู้	
	รวม	9 หน่วยกิต		รวม	6 หน่วยกิต

ปีการศึกษาที่ 3					
ภาคการศึกษาที่ 1			ภาคการศึกษาที่ 2		
ม.709	การค้นคว้าอิสระ (การจัดทำ การสอบ การอนุมัติโครง ร่างการค้นคว้าอิสระ การส่งร่างการ ค้นคว้าอิสระต่ออาจารย์ที่ปรึกษา และคณะกรรมการสอบ)	6 หน่วยกิต			
	รวม	6 หน่วยกิต			

3.1.5 คำอธิบายรายวิชา

3.1.5.1 คำอธิบายรายวิชาภาษาไทย

หน่วยกิต

3.1.5.1.1 วิชาบังคับ

ม.601 ประวัติศาสตร์และพัฒนาการแนวคิดและทฤษฎีทางมานุษยวิทยา 3 (3-0-9)

AN 601 History and Development of Anthropological Theories and Concepts

แนวคิดและทฤษฎีสังคมวิทยาคลาสสิก และงานชาติพันธุ์วรรณาที่เป็นพื้นฐานของการศึกษาทางมานุษยวิทยา เช่น งานของ Karl Marx, Emile Durkheim, Max Weber ข้อเสนอทางทฤษฎีและงานชาติพันธุ์วรรณาของนักมานุษยวิทยายุคแรก จนถึงทศวรรษ 1970 เช่น ทฤษฎีและงานวิจัยที่ใช้ทฤษฎีวิวัฒนาการทางสังคม หน้าที่นิยม โครงสร้าง-หน้าที่นิยม วัฒนธรรมและบุคลิกภาพ เศรษฐศาสตร์การเมือง มานุษยวิทยานิเวศ มานุษยวิทยาการตีความ และโครงสร้างนิยม

ม.602 แนวคิดและทฤษฎีทางมานุษยวิทยาร่วมสมัย 3 (3-0-9)

AN 602 Contemporary Anthropological Theories and Concepts

แนวคิดและทฤษฎีสังคมศาสตร์ที่มีอิทธิพลต่อการศึกษาทางมานุษยวิทยาร่วมสมัย เช่น งานของ Antonio Gramsci, Michel Foucault, Giorgio Agamben, Raymond Williams, Pierre Bourdieu, Julia Kristeva, Gayatri Chakravorty Spivak และ Judith Butler และผลงานทางมานุษยวิทยาร่วมสมัย เช่น งานเขียนแนวทฤษฎีปฏิบัติการ ชาติพันธุ์วรรณาหลังโครงสร้างนิยม มานุษยวิทยาหลังสมัยใหม่ วัฒนธรรมศึกษา หลังอาณานิคมศึกษา มานุษยวิทยาข้ามพรมแดนและโลกาภิวัตน์ มานุษยวิทยาสิ่งแวดล้อม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีศึกษา

ม. 603 การวิจัยทางมานุษยวิทยา 3 (3-0-9)

AN 603 Anthropological Research

วิธีวิทยาและกระบวนการสร้างความรู้ทางมานุษยวิทยา ประกอบด้วย การทำวิจัยภาคสนาม การศึกษาเปรียบเทียบวัฒนธรรม การศึกษาเอกสาร กระบวนการเขียนงานชาติพันธุ์วรรณาที่เชื่อมโยงแนวคิดและทฤษฎีกับข้อมูลและประสบการณ์ภาคสนามของนักมานุษยวิทยา ประเด็นปัญหาอันเกี่ยวข้องกับการทำงานภาคสนาม อาทิ อัตวิสัยและตัวตนของนักมานุษยวิทยากับความเป็นอัตวิสัยของการศึกษา จริยธรรมในการทำงานภาคสนาม

ม.604 มานุษยวิทยากายภาพ 3 (3-0-9)

AN 604 Physical Anthropology

สำรวจมนทัศน์และทฤษฎีพื้นฐานต่างๆ ซึ่งจำเป็นสำหรับการทำความเข้าใจวิวัฒนาการของสิ่งมีชีวิต ทบทวนความรู้ว่าด้วยความเป็นมาของมนุษย์ในทางวิวัฒนาการ ครอบคลุมข้อถกเถียง

ต่างๆ บนพื้นฐานการตีความหลักฐานที่เป็นรูปธรรมอย่างเคร่งครัด สอบสวนประวัติและรูปแบบการอพยพเคลื่อนย้ายของประชากรมนุษย์ยุคต้น ทำความเข้าใจมโนทัศน์เรื่อง “เชื้อชาติ” ในทางชีววิทยา รวมถึงผลกระทบทางการเมืองและสังคมอันอาจเกิดจากการนำมโนทัศน์นี้ไปใช้โดยขาดความรู้ความเข้าใจ

ม. 605 โบราณคดีเชิงมานุษยวิทยา 3 (3-0-9)

AN 605 Archaeological Anthropology

แนวคิด ทฤษฎี วิธีวิทยาทางโบราณคดี กระบวนการศึกษาสังคมในอดีตผ่านวัตถุทางวัฒนธรรม โบราณคดีกับความรู้ทางมานุษยวิทยา เช่น แนวคิดวัฒนธรรมศึกษา อุตสาหกรรม วัฒนธรรม เพศสภาวะ รวมทั้งข้อถกเถียงทางโบราณคดี และวิพากษ์โบราณคดีในปัจจุบัน

ม.701 สัมมนาหัวข้อวิทยานิพนธ์ 3 (3-0-9)

AN 701 Seminar in Thesis Topics

วิชาบังคับก่อน: ม.601, ม.602, ม.603, ม.604 และ ม.605 หรือ โดยอนุมัติจากคณะฯ

แนวความคิดและทฤษฎีที่เป็นพื้นฐานในการศึกษาประเด็นที่จะเป็นหัวข้อวิทยานิพนธ์ การสำรวจงานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้อง พัฒนาหัวข้อวิทยานิพนธ์โดยเอกเทศ

3.1.5.1.2 วิชาเลือก

1. กลุ่มวิชาภาษา สัญลักษณ์ และจักรวาลวิทยา

ม.611 มานุษยวิทยาภาษา 3 (3-0-9)

AN 611 Linguistic Anthropology

วิธีวิทยาทางมานุษยวิทยาภาษาและชาติพันธุ์วรรณนามานุษยวิทยาภาษาเพื่อเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษาในฐานะระบบการสื่อสาร กับวัฒนธรรมซึ่งภาษาเป็นสื่อ ความสัมพันธ์ทางสังคมวัฒนธรรมที่สะท้อนผ่านการใช้ภาษาในชีวิตประจำวัน เช่น ความสัมพันธ์เชิงอำนาจชนชั้น เพศสภาวะ

ม. 612 มานุษยวิทยาศาสนาและความเชื่อ 3 (3-0-9)

AN 612 Anthropology of Religion and Belief

สำรวจข้อเสนอทางทฤษฎีและวิธีการศึกษาศาสนาและความเชื่อ ศึกษาการประยุกต์ใช้ทฤษฎีโดยการอ่านวิพากษ์งานชาติพันธุ์นิพนธ์ การนำทฤษฎีและวิธีวิจัยไปใช้ทำความเข้าใจปรากฏการณ์ทางศาสนาและความเชื่อในสังคมร่วมสมัย

ม. 613 พิธีกรรมวิเคราะห์ 3 (3-0-9)

AN 613 Ritual Analysis

ความหมายและบทบาทหน้าที่ของพิธีกรรมในสังคมขนาดเล็กและสังคมสมัยใหม่ แนวคิด และทฤษฎีในการวิเคราะห์สัญลักษณ์ในพิธีกรรม ทั้งพิธีกรรมทางศาสนา พิธีการต่างๆ ในชีวิตประจำวัน และรัฐพิธี ทั้งที่สืบทอดจากอดีต และที่ประดิษฐ์ขึ้นใหม่ในสังคมปัจจุบัน

ม.614 สัญลักษณ์พุทธศาสนาในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ 3 (3-0-9)

AN 614 Buddhist Symbolism in Southeast Asia

ความรู้ที่มีฐานการวิจัยว่าด้วยการทำความเข้าใจความหมายในแง่มุมทางสัญลักษณ์ ของงานพุทธศิลป์ในบริบทพุทธศาสนาเถรวาทของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยเฉพาะในพม่าและไทย การพัฒนาประเด็นเฉพาะตามความสนใจของนักศึกษาแต่ละคน ภายใต้ขอบเขตของวิชา ซึ่งสามารถต่อยอดเป็นงานวิจัยที่รัดกุมและเข้มงวดได้

2. กลุ่มวิชาชาติพันธุ์ศึกษาและอาณาบริเวณศึกษา

ม. 621 ชาติพันธุ์ศึกษา 3 (3-0-9)

AN 621 Ethnicity

ทฤษฎีและวิธีวิทยาในการศึกษาทางชาติพันธุ์ ได้แก่ พรหมแดนชาติพันธุ์ ชาติพันธุ์กับภาวะชายขอบ อัตลักษณ์ชาติพันธุ์ ชาติพันธุ์ธำรง ความขัดแย้งทางชาติพันธุ์ ประวัติศาสตร์ชาติพันธุ์ ภาษาศาสตร์ชาติพันธุ์ สํารวจประเด็นชาติพันธุ์ศึกษาในปัจจุบัน เช่น รัฐชาติกับชาติพันธุ์ ชาตินิยมกับชาตินิยมเชิงชาติพันธุ์ ชาติพันธุ์ธำรงแนวใหม่ กลุ่มชาติพันธุ์ส่วนน้อยกับรัฐ ชาติพันธุ์ธำรงในบริบทข้ามพรหมแดนและโลกาภิวัตน์

ม. 622 ประวัติศาสตร์ชาติพันธุ์ของกลุ่มคนพูดภาษาตระกูลไต 3 (3-0-9)

AN 622 Ethnohistory of Tai-Speaking Peoples

แนวทฤษฎีและวิธีวิทยาในการศึกษาประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ที่ใช้ภาษาตระกูลไต ได้แก่ ภาษาศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ที่ใช้ภาษาตระกูลไต ประเด็นทางชาติพันธุ์ศึกษาที่เกี่ยวข้อง เช่น รัฐชาติกับชาติพันธุ์ไต ชาติพันธุ์ไตธำรงในบริบทข้ามพรหมแดนและโลกาภิวัตน์

ม. 623 มานุษยวิทยาเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ 3 (3-0-9)

AN 623 Anthropology of Southeast Asia

แนวคิด ทฤษฎี และวิธีวิทยาในงานชาติพันธุ์วรรณนาที่ศึกษาสังคม วัฒนธรรม และกลุ่มชาติพันธุ์ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ทั้งในภาคพื้นทวีปและหมู่เกาะ งานเขียนหลักเกี่ยวกับเอเชีย

ตะวันออกเฉียงใต้ศึกษาในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง เช่น โบราณคดี ประวัติศาสตร์ รัฐศาสตร์ ภาษาศาสตร์ และนิเวศวิทยา ประเด็นสำคัญๆ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา เช่น การก่อตัวเป็นรัฐยุคแรก การค้าและทุนนิยม อิทธิพลของอินเดียและจีน วัฒนธรรมร่วมของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อุดมการณ์ทางเพศ ลัทธิอาณานิคม เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในบริบทโลกาภิวัตน์

ม.624 มานุษยวิทยาเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ 3 (3-0-9)

AN 624 Anthropology of East Asia

ทฤษฎีและวิธีวิทยาในการศึกษาเปรียบเทียบสังคม วัฒนธรรม และกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ในจีน เกาหลี ญี่ปุ่น ศึกษางานชาติพันธุ์วรรณนาในประเด็นเกี่ยวกับลักษณะทางชาติพันธุ์ วัฒนธรรม การเปลี่ยนแปลงทางสังคม ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มชาติพันธุ์กับรัฐ-ชาติ อาณานิคมตะวันตก และกระแสโลกาภิวัตน์

ม.625 ไทยศึกษาเชิงมานุษยวิทยา 3 (3-0-9)

AN 625 Anthropological Perspectives on Thai Studies

แนวคิด ทฤษฎี และวิธีวิทยาในงานชาติพันธุ์วรรณนาที่ศึกษาสังคมไทย ตั้งแต่ช่วงสงครามโลกครั้งที่สองเป็นต้นมา สำนวนงานเขียนที่เป็นความรู้หลักเกี่ยวกับสังคมไทย ครอบคลุมทั้งการศึกษาสังคมชนบท กลุ่มสังคมต่างๆ กลุ่มชาติพันธุ์ มานุษยวิทยาว่าด้วยรัฐไทยและสังคม-วัฒนธรรมไทยในบริบทโลกาภิวัตน์

3. กลุ่มวิชามนุษย์กับอดีต

ม. 631 มานุษยวิทยาประวัติศาสตร์ 3 (3-0-9)

AN 631 Historical Anthropology

วิธีวิทยาทางประวัติศาสตร์และประวัติศาสตร์นิพนธ์ในงานชาติพันธุ์วรรณนา แนวการทำงานประวัติศาสตร์นิพนธ์เชิงมานุษยวิทยา เช่น วัตถุนิยมประวัติศาสตร์และเศรษฐศาสตร์การเมือง Annales School ประวัติศาสตร์สังคมและวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ชาติพันธุ์ และประวัติศาสตร์นิพนธ์ของชนพื้นเมือง เวลาและอดีต ความทรงจำทางสังคมและการเมืองของความทรงจำ

ม. 632 มรดกวัฒนธรรมเชิงวิพากษ์ 3 (3-0-9)

AN 632 Critical Heritage Studies

ความเป็นมาและพัฒนาการของแนวคิดเรื่อง ‘มรดกวัฒนธรรม’ รูปแบบ ปัญหา รวมทั้งแนวคิดและวิธีการจัดการเพื่อธำรงมรดกวัฒนธรรม มรดกวัฒนธรรมในฐานะสิ่งสร้างทาง

วัฒนธรรม ทั้งจากแง่มุมของเจ้าของวัฒนธรรม และจากมุมมองสากล แนวความคิดเรื่องมรดก วัฒนธรรมโลก งานชาติพันธุ์วรรณาว่าด้วยการรื้อฟื้น การสร้างใหม่ หรือสถาปนาความเป็น ประเพณีในรูปแบบต่างๆ เช่น การท่องเที่ยว การสร้างอัตลักษณ์ท้องถิ่น และนโยบายอนุรักษ์ วัฒนธรรมของรัฐ

ม. 633 พิพิธภัณฑศึกษา

3 (3-0-9)

AN 633 Museum Studies

ความรู้พื้นฐานในการอนุรักษ์วัตถุทางวัฒนธรรมและการบริหารงานพิพิธภัณฑศึกษา ประวัติ ความเป็นมาและพัฒนาการของพิพิธภัณฑสถานวิทยา ข้อวิพากษ์จากแนวความคิด ทฤษฎี และวิธี วิทยาทางพิพิธภัณฑสถานวิทยาสมัยใหม่ หน้าที่ทางสังคมของพิพิธภัณฑศึกษา การจัดพิพิธภัณฑศึกษา การดำเนินงาน การศึกษาเปรียบเทียบพิพิธภัณฑศึกษาของวัฒนธรรมต่างๆ

4. กลุ่มวิชาสังคมและวัฒนธรรมร่วมสมัย

ม. 641 มานุษยวิทยาว่าด้วยอำนาจ

3 (3-0-9)

AN 641 Anthropology of Power

แนวคิด ทฤษฎี และวิธีวิทยาทางมานุษยวิทยาเพื่อการศึกษาอำนาจ ทั้งที่เป็นการศึกษาแนว ประเพณี และที่ได้รับอิทธิพลจากนักทฤษฎีสังคมร่วมสมัย เช่น Antonio Gramsci, Michel Foucault, และ Giorgio Agamben ตำรวจประเด็นการศึกษาอำนาจในสังคมร่วมสมัย เช่น ตัวตน ศักยภาพ ภาระทำการ และความเป็นสากลโลก

ม. 642 มานุษยวิทยาเศรษฐกิจ

3 (3-0-9)

AN 642 Economic Anthropology

ข้อถกเถียงทางมานุษยวิทยาและพัฒนาการการศึกษาในระบบเศรษฐกิจและความสัมพันธ์เชิง เศรษฐกิจ ตำรวจและเปรียบเทียบงานศึกษาพฤติกรรมทางเศรษฐกิจของมนุษย์ในวัฒนธรรมต่างๆ โดยให้ความสนใจกับยุทธศาสตร์ในการเอาตัวรอดทางเศรษฐกิจ และความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ กับมิติทางสังคมวัฒนธรรมอื่นๆ

ม.643 ครอบครัวและเครือญาติ

3 (3-0-9)

AN 643 Family and Kinship

สำรวจข้อเสนอดังกล่าวและถกเถียงเกี่ยวกับการศึกษาครอบครัว พิจารณางานชาติพันธุ์นิพนธ์ว่า ด้วยครอบครัวในวัฒนธรรมต่างๆ ศึกษาเปรียบเทียบกับครอบครัวและการเป็นครอบครัว สังคมใน

สมัยใหม่ ที่มีการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ ทางสังคมและวัฒนธรรมในมิติต่างๆ อาทิ การแพทย์ เทคโนโลยีการเจริญพันธุ์ กฎหมายครอบครัว

ม.644 มานุษยวิทยาเพศสภาวะและเพศวิถี 3 (3-0-9)

AN 644 Anthropology of Gender and Sexuality

ข้อเสนอทางมานุษยวิทยาในการศึกษาเพศสภาวะ และเพศวิถี ศึกษางานชาติพันธุ์วรรณา ที่เกี่ยวข้อง การวิพากษ์งานชาติพันธุ์วรรณาในประเด็นเพศสภาวะและเพศวิถี อาทิ อัตลักษณ์ทางเพศสภาวะ ความเป็นหญิง ความเป็นชาย เพศวิถี

ม.645 มานุษยวิทยาว่าด้วยเมือง 3 (3-0-9)

AN 645 Anthropology of The Cities

สำรวจทฤษฎีเกี่ยวกับการศึกษาเมือง สังคมสมัยใหม่กับเมืองประเภทต่างๆ การศึกษาเมืองร่วมสมัยในมิติประวัติศาสตร์ การบริหารจัดการ ระบบนิเวศเมือง วัฒนธรรมเมือง วิถีชีวิต วัฒนธรรมและความขัดแย้งระหว่างคนในเมืองกลุ่มต่างๆ

ม.646 ทฤษฎีและวิธีวิทยาศึกษาข้ามพรมแดน 3 (3-0-9)

AN 646 Theory and Methodology in Transnational Cultures

แนวทฤษฎีเกี่ยวกับวัฒนธรรมการเมืองข้ามพรมแดน ลัทธิล่าเมืองขึ้น ลัทธิชาตินิยม และหลังอาณานิคม วัฒนธรรมการเดินทาง สินค้า สื่อสารมวลชน และการบริโภค การเคลื่อนย้าย การอพยพ สภาวะพลัดถิ่น และการข้ามท้องถิ่น ผิวสี เพศสภาวะ เพศวิถี และการวิเคราะห์งานศึกษาแนวชาติพันธุ์วรรณาตัวบทต่างๆและเศรษฐศาสตร์การเมือง

ม.647 ชวนาศึกษาในโลกสมัยใหม่ 3 (3-0-9)

AN 647 Peasant Studies in the Modern World

แนวทฤษฎีและปฏิบัติการในการเปลี่ยนแปลงสังคมเกษตรกรรมไปสู่ความทันสมัย บทบาทและอิทธิพลของชาติ ระบบทุนนิยม และความเชื่อที่เป็นเหตุผล ที่มีต่อสังคมเกษตรชนบท และปฏิริยาตอบกลับจากผู้คนในชนบท ที่ปรากฏในรูปของประวัติศาสตร์ท้องถิ่น ความรู้เรื่องสิ่งแวดล้อมวัฒนธรรมและสังคม การรับรู้ มุมมอง และปฏิบัติการ ที่สะท้อนความหลากหลาย เพื่อเข้าใจแนวทางในการร่วมสร้างโลกสมัยใหม่ และการปรับเปลี่ยนชีวิตของพวกเขา

ม.648 มานุษยวิทยาว่าด้วยการเดินทางและการท่องเที่ยว 3 (3-0-9)

AN 648 Anthropology of Travel and Tourism

ความหมาย ความสำคัญของการเดินทาง และความปรารถนาใน "ที่อื่น" ของมนุษย์ โดยเฉพาะลักษณะและความสำคัญของการเดินทางรูปแบบต่างๆ ในอดีตและปัจจุบัน เช่น การพนจร การแสวงบุญ การผจญภัย การสำรวจ การอพยพ การลี้ภัย และการท่องเที่ยว รวมถึงผลกระทบในทางวัฒนธรรมอันเนื่องมาจากเคลื่อนที่ของมนุษย์นอกจากนั้น ยังสนใจศึกษาความสัมพันธ์ของการเดินทางและการถ่ายทอดประสบการณ์เดินทางผ่านการบันทึกและงานเขียน

ม.649 วัฒนธรรมศึกษา 3 (3-0-9)

AN 649 Cultural Studies

แนวความคิดและวิธีวิทยาทางวัฒนธรรมศึกษา เช่น แนวคิดของ Antonio Gramsci สำนักเบอร์มิงแฮมในอังกฤษ สำนักทฤษฎีวิพากษ์ (สำนักแฟรงเฟิร์ต) ในเยอรมนี และกลุ่มนักคิดฝรั่งเศส (เช่น Louis Althusser, Roland Barthes, Michel Foucault, Pierre Bourdieu, Michel de Certeau) ความคิดหลักในการศึกษาวัฒนธรรม ได้แก่ ปฏิบัติการในการสร้างความหมาย การนำเสนอภาพตัวแทน วัฒนธรรมกับอำนาจ วัฒนธรรมอุตสาหกรรม วัฒนธรรมวิถีประชา และอัตภาวะกับภาวะผู้กระทำการ

5. กลุ่มวิชามานุษยวิทยาวิทยาศาสตร์

ม. 651 มานุษยวิทยาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 3 (3-0-9)

AN 651 Anthropology of Science and Technology

อิทธิพลของสังคม วัฒนธรรม และการเมืองต่อการวิจัยทางวิทยาศาสตร์และประดิษฐ์กรรมทางเทคโนโลยี ผลกระทบของการวิจัยทางวิทยาศาสตร์และประดิษฐ์กรรมทางเทคโนโลยีต่อสังคม วัฒนธรรม และการเมือง มิติทางชาติพันธุ์ ชนชั้น และเพศภาวะในการวิจัยทางวิทยาศาสตร์และประดิษฐ์กรรมทางเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในชีวิตประจำวันและการศึกษา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเชิงชาติพันธุ์วรรณา

ม. 652 มานุษยวิทยาการแพทย์ 3 (3-0-9)

AN 652 Medical Anthropology

สุขภาพ ความเจ็บป่วย การดูแลสุขภาพและการรักษาเยียวยาในวัฒนธรรมต่างๆ พัฒนาการและการครอบงำของการแพทย์สมัยใหม่ในความสัมพันธ์ระหว่างผู้เชี่ยวชาญในการดูแลสุขภาพ การรักษาโรค กับผู้ป่วย ความรู้ทางการแพทย์กับการคิดและปฏิบัติต่อชีวิตและร่างกาย รวมถึงการรื้อฟื้นเปลี่ยนแปลงปรับทางเลือกในการดูแลรักษาความเจ็บป่วย

ม.653 มานุษยวิทยานิเวศ

3 (3-0-9)

AN 653 Ecological Anthropology

แนวคิด ทฤษฎี และวิธีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมผ่านปัจจัยทางวัฒนธรรม การเมือง และเศรษฐกิจ ได้แก่ กลุ่มที่ให้ความสำคัญกับการปรับตัวเข้าหากันระหว่างมนุษย์ วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม เช่น วัฒนธรรมนิเวศ ชาติพันธุ์นิเวศ ประชากรนิเวศ และยุทธวิธีการปรับตัว กลุ่มที่ได้รับอิทธิพลจากเศรษฐศาสตร์การเมือง เช่น นิเวศวิทยาการเมือง และนิเวศวิทยาประวัติศาสตร์ และกลุ่มที่ได้รับอิทธิพลจากทฤษฎีร่วมสมัย เช่น นิเวศวิทยาหลังสมัยใหม่ เป็นต้น

ม.654 ประเด็นเฉพาะเรื่องทางมานุษยวิทยากายภาพ

3 (3-0-9)

AN 654 Special Topics in Physical Anthropology

อ่านและอภิปรายประเด็นความรู้ร่วมสมัยด้านมานุษยวิทยากายภาพ

6. กลุ่มวิชาการศึกษาเฉพาะเรื่องและรายวิชาเอกเทศ

ม. 691 สัมมนาปัญหาเฉพาะทางมานุษยวิทยา I

3 (3-0-9)

AN 691 Special Topics Seminar in Anthropology I

การสัมมนาประเด็นเฉพาะบางประเด็นทางมานุษยวิทยาในระดับลึก ของกลุ่มนักศึกษาและอาจารย์หรือผู้เชี่ยวชาญประเด็นดังกล่าว

ม. 692 สัมมนาปัญหาเฉพาะทางมานุษยวิทยา II

3 (3-0-9)

AN 692 Special Topics Seminar in Anthropology II

การสัมมนาประเด็นเฉพาะบางประเด็นทางมานุษยวิทยาในระดับลึก ของกลุ่มนักศึกษาและอาจารย์หรือผู้เชี่ยวชาญประเด็นดังกล่าว

ม.699 รายวิชาเอกเทศ

3 (3-0-9)

AN 699 Individual Course

การค้นคว้าหัวข้อหรือประเด็นเฉพาะทางมานุษยวิทยาอย่างพิสดาร ตามความสนใจของนักศึกษาแต่ละคนภายใต้การแนะนำดูแลของอาจารย์

3.1.5.1.3 การค้นคว้าอิสระ

ม.709 การค้นคว้าอิสระ

6

AN 709 Independent Studies

การค้นคว้าวิจัยหัวข้อหรือประเด็นเฉพาะทางมานุษยวิทยาอย่างพิสดาร ตามความสนใจของนักศึกษาแต่ละคน ภายใต้การแนะนำดูแลของอาจารย์ การเขียนและนำเสนอบทความวิจัยทางมานุษยวิทยา จริยธรรมในการวิจัยและการเผยแพร่ผลงาน

3.1.5.1.4 วิทยานิพนธ์

ม.800 วิทยานิพนธ์

12

AN 800 Thesis

การสร้างโครงการและดำเนินการวิจัยประเด็นเฉพาะเรื่องทางมานุษยวิทยา การเขียนและนำเสนอผลงานวิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิตทางมานุษยวิทยา จริยธรรมในการวิจัยและการเผยแพร่ผลงานวิชาการ

3.1.5.2 คำอธิบายรายวิชาภาษาอังกฤษ

3.1.5.2.1 Compulsory Course

ม.601 ประวัติศาสตร์และพัฒนาการแนวคิดและทฤษฎีทางมานุษยวิทยา

3 (3-0-9)

AN 601 History and Development of Anthropological Theories and Concepts

Classical sociological concepts and theories and early ethnographic accounts comprising works of Karl Marx, Emile Durkheim, and Max Weber. Anthropological concepts, theories, and ethnographies up to the 1970s informed by social evolutionism, functionalism, structural-functionalism, culture and personality, political economy, ecological anthropology, interpretive anthropology, and structuralism.

ม.602 แนวคิดและทฤษฎีทางมานุษยวิทยาร่วมสมัย

3 (3-0-9)

AN 602 Contemporary Anthropological Theories and Concepts

Contemporary social theories and concepts used in ethnographic studies such as the works of Antonio Gramsci, Michel Foucault, Giorgio Agamben, Raymond Williams, Pierre Bourdieu, Julia Kristeva, Gayatri Chakravorty Spivak, and Judith Butler. Anthropological concepts and theories informed by contemporary intellectual movements including theory of practice, postmodernism, post-structuralism, cultural studies, post-colonial studies, transnationalism and globalization, environmentalism, and Science and Technology Studies (STS).

- ม. 603 การวิจัยทางมานุษยวิทยา 3 (3-0-9)
AN 603 Anthropological Research
Methodology and the production of anthropological knowledge: fieldwork, comparative study of cultures, and document research. Process of writing an ethnography informed by theories while taking in to consideration issues such as the self and subjectivity of the ethnographer as well as scientific objectivity and research ethics.
- ม.604 มานุษยวิทยากายภาพ 3 (3-0-9)
AN 604 Physical Anthropology
Exploring basic concepts and theories of biological evolution; reviewing the human evolution and its controversies based on various types of hard evidence and critical interpretations; investigating the migration history of early mankind; understanding the biological concept of ‘race’ and its misuse in the social and political contexts.
- ม. 605 โบราณคดีเชิงมานุษยวิทยา 3 (3-0-9)
AN 605 Archaeological Anthropology
Theories and methodology in studying past societies through their cultural artifacts. Interpreting archaeological evidence using anthropological approaches including cultural studies, cultural industry, and gender. Contemporary debates and critiques of the use of archaeological evidence and artifacts.
- ม.701 สัมมนาหัวข้อวิทยานิพนธ์ 3 (3-0-9)
AN 701 Seminar Thesis Topics
Prerequisite: AN.601, AN.602, AN 603, AN 604 and AN 605 or by approval of the faculty
Critical review of social theories and ethnographic researches fundamental to the students' theses proposal. Individual development of thesis proposal.

3.1.5.2 Elective Course

1. Language, Symbols and Cosmology

ม.611 มานุษยวิทยาภาษา 3 (3-0-9)

AN 611 Linguistic Anthropology

Research methodology in studying language and culture. Survey of ethnographies of linguistic anthropology to understand relationships between language as communication system and culture, itself constituted and mediated by language. Everyday use of language and social and cultural relations such as power relations, class, and gender relations.

ม. 612 มานุษยวิทยาศาสนาและความเชื่อ 3 (3-0-9)

AN 612 Anthropology of Religion and Belief

Survey of theories and methods in studying religions and beliefs as cultural phenomena. Critical reading of ethnographical study of religions and beliefs to appraise the strength and shortcoming of theories and methods. The application of theories and methods to understand contemporary religious and spiritual phenomena.

ม. 613 พิธีกรรมวิเคราะห์ 3 (3-0-9)

AN 613 Ritual Analysis

Exploring the concepts and functions of rituals within the wide spectrum of societies. Theories and methods to understand symbolism and roles of religious rites, private and public rituals in traditional and modern societies.

ม.614 สัญลักษณ์พุทธศาสนาในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ 3 (3-0-9)

AN 614 Buddhist Symbolism in Southeast Asia

A research based knowledge on symbolism of the Buddhist arts in the Theravadin Buddhist context of Southeast Asia, particularly in Myanmar and Thailand. Each student is expected to develop his or her own interest on the subject towards a critical research.

2. Ethnicity and Area Studies

ม. 621ชาติพันธุ์ศึกษา 3 (3-0-9)

AN 621 Ethnicity

Theory and method in ethnic studies, i.e., ethnic boundary, ethnicity, ethnicity and marginality, ethnic identity, ethnic conflict, ethnohistory, ethnolinguistic. Current issues in ethnic studies: ethnic groups and nation-state, nationalism and ethno-nationalism, rethinking ethnicity, ethnic minority and the state, including ethnicity in the context of transnationalism and globalization.

ม. 622 ประวัติศาสตร์ชาติพันธุ์ของกลุ่มคนพูดภาษาตระกูลไต 3 (3-0-9)

AN 622 Ethnohistory of Tai-Speaking Peoples

Theory and method in ethno-history of the Tai speaking peoples such as ethno-linguistic of Tai speaking peoples. Issues in ethnic studies of Tai speaking peoples: ethnic Tai and nation state, transnationalism and Tai ethnicity, globalization and Tai ethnicity

ม. 623 มานุษยวิทยาเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ 3 (3-0-9)

AN 623 Anthropology of Southeast Asia

Theory, concepts, and methodology in the ethnography of Southeast Asian societies, cultures and ethnic groups in mainland and maritime Southeast Asia. Survey major works on Southeast Asia in related disciplines, such as archaeology, history, political science, linguistics, and ecology. Key issues in Southeast Asian studies including early state formation, trade and capitalism, Indianization and Sinoization, shared Southeast Asian culture, gender ideology, colonialism, ASEAN, and Southeast Asia in the global context.

ม.624 มานุษยวิทยาเอเชียตะวันออก 3 (3-0-9)

AN 624 Anthropology of East Asia

Theory and methodology in the comparative ethnography of Chinese, Japanese, and Korean societies, cultures, and ethnic groups. Issues of interest include characteristics of East Asian ethnicity and culture, social change, ethnic relations, ethnic groups and the nation-state, colonialism, and globalization in East Asian context.

ม.625 ไทยศึกษาเชิงมานุษยวิทยา 3 (3-0-9)

AN 625 Anthropological Perspectives on Thai Studies

Theory, concepts and methodology in ethnography of Thai society since World War II. Survey literature on Thai society including rural society, social groups, ethnic groups, anthropology of the Thai state, and Thai social and culture in the global context.

3. Man and the Past

ม. 631 มานุษยวิทยาประวัติศาสตร์ 3 (3-0-9)

AN 631 Historical Anthropology

Historical method and historiography in ethnographic works; approaches to anthropological historiography including historical materialism and political economy, the Annales School, social and cultural history, ethnohistory, and ethno-historiography. Anthropological works on time and the past, social memory, and politics of memory.

ม. 632 มรดกวัฒนธรรมเชิงวิพากษ์ 3 (3-0-9)

AN 632 Critical Heritage Studies

History and development of the concept of "cultural heritage". Explore the cultural heritage management from the local perspectives as well as from the World Heritage perspectives. Examine ethnographical issues relating to the invention of culture and of local identity via cultural practices such as tourism, governmental policy and policy implementation.

ม. 633 พิพิธภัณฑ์ศึกษา 3 (3-0-9)

AN 633 Museum Studies

Fundamental knowledge and practice of museum management. History and development of museum studies, cultural heritage, and current issues in museum studies. Comparative study of the social roles of museums and their operations in different cultures.

4. Contemporary Culture and Societies

ม. 641 มานุษยวิทยาว่าด้วยอำนาจ 3 (3-0-9)

AN 641 Anthropology of Power

Anthropological approaches to power, both classical and the more recent ones such as those proposed by Antonio Gramsci, Michel Foucault, and Giorgio Agamben. Reading in current issues such as power and subjectivity, agency, and cosmopolitanism.

ม. 642 มานุษยวิทยาเศรษฐกิจ 3 (3-0-9)

AN 642 Economic Anthropology

History and principles of economic anthropology. Comparative study of economic behaviors and strategies emphasizing the interconnection between economy and society in different cultures.

ม.643 ครอบครัวและเครือญาติ 3 (3-0-9)

AN 643 Family and Kinship

Review approaches, theories, and debates regarding family studies. Comparative study of family and kinship in relations to local cultures. Modern conditions and the transformation of familial and kin relations.

ม.644 มานุษยวิทยาเพศภาวะและเพศวิถี 3 (3-0-9)

AN 644 Anthropology of Gender and Sexuality

Gender and sexuality from anthropological perspectives. Survey ethnographic works in those issues. Critical views on ethnography of gender and sexuality such as gender identities, femininity, masculinity, and sexuality.

ม.645 มานุษยวิทยาว่าด้วยเมือง 3 (3-0-9)

AN 645 Anthropology of The Cities

Survey of theories and methods of the study of the city. Ethnographical and historical study of the city in order to connect modern conditions to the transformation of the built forms of the city as well as the everyday life of its citizen.

- ม.646 ทฤษฎีและวิธีวิทยาศึกษาข้ามพรมแดน 3 (3-0-9)
 AN 646 Theory and Methodology in Transnational Cultures
 Theories of transnational cultural politics focusing on colonialism, nationalism and postcoloniality. Critical review of ethnography and political economy. Literature of related issues, such as traveling culture, commodities and consumption, mass media, mobilities, migration, diaspora and translocality, race, gender and sexuality.
- ม.647 ชวนาศึกษาในโลกสมัยใหม่ 3 (3-0-9)
 AN 647 Peasant Studies in the Modern World
 Theories and practices of modernization, development, and ongoing incorporation of the countryside in various parts of the world into the modern order. The intrusion and influences of nation-state formation, capitalist production, and the rationalization of belief into the most distant agrarian region of the world. Reactions of rural people in various region around the world against those forces with their particular histories, local configurations of environment, culture, and society. Ways in which peasants remake the modern world that has transformed their lives.
- ม.648 มานุษยวิทยาว่าด้วยการเดินทางและการท่องเที่ยว 3 (3-0-9)
 AN 648 Anthropology of Travel and Tourism
 Cultural meanings and the significance of travel, and the longing for the "other places". History of movement and contemporary issues regarding wandering, pilgrimage, adventure, exploration, migration, exile, and eventually tourism. Impacts to culture on mobilities as well as relationships between travel and writing.
- ม.649 วัฒนธรรมศึกษา 3 (3-0-9)
 AN 649 Cultural Studies
 Concepts and methodologies in cultural studies; history of ideas of key social thinkers and schools of thought, such as Antonio Gramsci, the Center for Contemporary Cultural Studies (CCCS) at the University of Birmingham, German critical theorists (the Frankfurt School), and French intellectuals (for example, Louis Althusser, Roland Barthes, Michel Foucault, Pierre Bourdieu, Michel de Certeau); key concepts in cultural studies including signifying practices, representation, culture and power, culture industry, popular culture, subjectivity, and identity.

5. Anthropology of Science

ม. 651 มานุษยวิทยาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 3 (3-0-9)

AN 651 Anthropology of Science and Technology

Influences of society, culture, and politics on scientific research and technological invention and the effects of scientific research and technological invention on society, culture and politics. Aspects of ethnicity, class, and gender in scientific research and technological invention. Science and technology in everyday life. Ethnographic studies of science and technology.

ม. 652 มานุษยวิทยาการแพทย์ 3 (3-0-9)

AN 652 Medical Anthropology

Understanding and practices regarding health, illness, and healing in different cultures. The social life of biomedicine as practical knowledge and its practitioners. the hegemonic role of biomedical knowledge and practice in people's life course. The reinvention of alternative cure and healing.

ม.653 มานุษยวิทยานิเวศ 3 (3-0-9)

AN 653 Ecological Anthropology

Theories, concepts, and approaches to study symbiotic relationships between humans and environment including cultural ecology, ethnoecology, population ecology, and adaptive strategy. The study of the political economy of environment such as political ecology and historical ecology. Environmentalism and contemporary theories such as postmodern ecology.

ม.654 ประเด็นเฉพาะเรื่องทางมานุษยวิทยากายภาพ 3 (3-0-9)

AN 654 Special Topics in Physical Anthropology

Reading and discussion on the selected current issues in physical anthropology.

6. Special Topics and Individual Course

ม. 691 สัมมนาปัญหาเฉพาะทางมานุษยวิทยา I 3 (3-0-9)

AN 691 Special Topics Seminar in Anthropology I

Reading and discussion on the selected current issues in anthropology.

ม. 692 สัมมนาปัญหาเฉพาะทางมานุษยวิทยา II 3 (3-0-9)

AN 692 Special Topics Seminar in Anthropology II

Reading and discussion on the selected current issues in anthropology.

ม.699 รายวิชาเอกเทศ 3 (3-0-9)

AN 699 Individual Course

Extensive individual study on specific topic or issue in anthropology under supervision of academic staffs.

3.1.5.2.3 Independent Studies

ม.709 การค้นคว้าอิสระ 6

AN 709 Independent Studies

Advanced individual research on specific topic or issue in anthropology under supervision of an academic staff. Write-up and presentation of anthropological research article; research and publication ethics.

3.1.5.2.4 Thesis

ม.800 วิทยานิพนธ์ 12

AN 800 Thesis

Supervised research in selected topics. Emphasis on the writing, sharing work in progress and ethics of anthropological research.

3.2 ชื่อ สกุล เลขประจำตัวบัตรประชาชน ตำแหน่งและคุณวุฒิของอาจารย์

เลขประจำตัวบัตรประชาชน	ตำแหน่งทางวิชาการ	ชื่อ-สกุล	คุณวุฒิการศึกษา/สถาบัน/ปีการศึกษาที่จบ
3.2.1 อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตร			
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	ยุกติ มุกดาวิจิตร	Ph.D. (Anthropology), University of Wisconsin-Madison, U.S.A. (2550) M.A. (Anthropology), University of Wisconsin-Madison, U.S.A. (2543) สม.ม. (มานุษยวิทยา) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (2538) ศ.บ. (เศรษฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (2533)
	อาจารย์	สายพิน สุพุทธมงคล	Ph.D. (Anthropology), Harvard University, U.S.A. (2550) สม.ม. (มานุษยวิทยา) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (2542) ร.บ. (ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (2526)
	ศาสตราจารย์	เสมอชัย พูลสุวรรณ	Ph.D.(Physical Anthropology) University of Michigan, Ann Arbor, U.S.A.(2534) M.A.(Physical Anthropology) University of Michigan, Ann Arbor, U.S.A. (2530) วท.บ. (เกษตรศาสตร์) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (2523)
3.2.1 อาจารย์ประจำหลักสูตร			
	รองศาสตราจารย์	พรชัย ตระกูลวรานนท์	M.Phil Social Anthropology , University of Kent , UK (2530) M.A. Social Anthropology ,University of Kent , UK (2528) ร.บ. สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2525)
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	พจนก กาญจนจันทร์	Ph.D. Archaeology , University of Bristol , UK (2549) M.A. Landscape Archaeology , University of Bristol , UK (2544) M.A Translation Studies , Warwick University , UK (2543) ศศ.บ ภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยรามคำแหง (2536)
3.2.2 อาจารย์ประจำที่ร่วมสอนในหลักสูตร			
รายละเอียดปรากฏในภาคผนวก ข้อ 1.1			
3.2.3 อาจารย์พิเศษที่ร่วมสอนในหลักสูตร			
รายละเอียดปรากฏในภาคผนวก ข้อ 1.2			

4. องค์ประกอบเกี่ยวกับประสบการณ์ภาคสนาม

-ไม่มี-

5. ข้อกำหนดเกี่ยวกับการทำการค้นคว้าอิสระและวิทยานิพนธ์

5.1 คำอธิบายโดยย่อ

การค้นคว้าอิสระ

การค้นคว้าวิจัยหัวข้อหรือประเด็นเฉพาะทางมานุษยวิทยาอย่างพิสดาร ตามความสนใจของนักศึกษาแต่ละคน ภายใต้การแนะนำดูแลของอาจารย์ การเขียนและนำเสนอบทความวิจัยทางมานุษยวิทยา จริยธรรมในการวิจัยและการเผยแพร่ผลงาน

วิทยานิพนธ์

การสร้างโครงการและการดำเนินการวิจัยประเด็นเฉพาะเรื่องทางมานุษยวิทยา การเขียนและนำเสนอวิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิตทางมานุษยวิทยา จริยธรรมในการวิจัยและการเผยแพร่ผลงานวิชาการ

5.2 มาตรฐานผลการเรียนรู้

การค้นคว้าอิสระ

ผลงานการค้นคว้าอิสระที่มีคุณภาพเพียงพอในระดับที่จะผ่านได้นั้น จะต้องเป็นงานเขียนที่เสนอข้อมูลทางสังคม วัฒนธรรม หรือชาติพันธุ์ จากการทำงานภาคสนาม หรือเสนอผลการวิเคราะห์โดยใช้แนวความคิดทางมานุษยวิทยา หรือเสนอข้อสรุปใหม่ทางทฤษฎีที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาวิชาการ

วิทยานิพนธ์

วิทยานิพนธ์ที่มีคุณภาพเพียงพอในระดับที่จะผ่านได้นั้น จะต้องเป็นงานเขียนที่เสนอข้อมูลใหม่ทางสังคม วัฒนธรรม หรือชาติพันธุ์ จากการทำงานภาคสนาม หรือเสนอผลการวิเคราะห์โดยใช้แนวความคิดทางมานุษยวิทยา หรือเสนอข้อสรุปใหม่ทางทฤษฎีที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาวิชาการ

5.3 ช่วงเวลา

การค้นคว้าอิสระ	ตั้งแต่ภาคการศึกษาที่ 1 ของปีการศึกษาที่ 3
วิทยานิพนธ์	ตั้งแต่ภาคการศึกษาที่ 2 ของปีการศึกษาที่ 2

5.4 จำนวนหน่วยกิต

การค้นคว้าอิสระ	6 หน่วยกิต
วิทยานิพนธ์	12 หน่วยกิต

5.5 ข้อกำหนดการค้นคว้าอิสระ การทำวิทยานิพนธ์ และการสอบประมวลความรู้

5.5.1 การสอบประมวลความรู้ (Comprehensive Examination) กรณีนักศึกษาเลือกศึกษาแผน ข

1) นักศึกษามีสิทธิ์สอบประมวลความรู้ได้เมื่อได้คะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 3.00 และศึกษารายวิชามาแล้วไม่น้อยกว่า 33 หน่วยกิต

2) นักศึกษาจะต้องยื่นความจำนงขอสอบวัดประมวลความรู้ตั้งแต่ภาค 2 ในปีการศึกษาที่ 2 โดยต้องสอบวัดคุณสมบัติให้ได้ระดับ P (ผ่าน) ภายใน 3 ครั้ง ซึ่งการสอบแต่ละครั้งต้องมีระยะห่างไม่น้อยกว่า 90 วัน และจะต้องสอบให้ผ่านภายในปีการศึกษาที่ 3 ทั้งนี้ผลการสอบทุกครั้งจะบันทึกไว้ในระเบียบ

3) การสอบประมวลความรู้ประกอบด้วย การสอบข้อเขียนและสอบปากเปล่า ภายใต้การดูแลของคณะกรรมการสอบประมวลความรู้ ซึ่งแต่งตั้งโดยคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา

5.5.2 การเตรียมการและการสอบการค้นคว้าอิสระ (แผน ข)

การเตรียมการค้นคว้าอิสระ

1) นักศึกษาจะจดทะเบียนทำได้ เมื่อศึกษารายวิชามาแล้ว ไม่น้อยกว่า 4 ภาค การศึกษาปกติ และจะต้องมีหน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่า 33 หน่วยกิต โดยมีค่าระดับเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 3.00 และสอบผ่านการสอบประมวลความรู้

2) ให้เขียนเป็นบทความวิชาการ (สามารถเขียนได้ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ)

3) กำหนดความยาวไว้ประมาณ 8,000 – 10,000 คำ

4) เมื่อนักศึกษาจัดทำเค้าโครงการค้นคว้าอิสระเสร็จแล้ว ให้คณบดีแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระและคณะกรรมการสอบเค้าโครงการค้นคว้าอิสระอย่างน้อย 2 ท่าน ซึ่งจะให้คำแนะนำนักศึกษารวมทั้งสอบเค้าโครงการค้นคว้าอิสระและการสอบการค้นคว้าอิสระ

5) อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา

การสอบการค้นคว้าอิสระ

1) คณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ ให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา

2) นักศึกษาต้องเสนอเค้าโครงการค้นคว้าอิสระ และร่างการค้นคว้าอิสระต่อคณะตามหลักเกณฑ์และขั้นตอนที่คณะกำหนดไว้

3) รูปแบบการเขียนการค้นคว้าอิสระ ให้ใช้รูปแบบเดียวกับการเขียนวิทยานิพนธ์หรือตามที่คณะกำหนด โดยให้ระบุปีการศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไว้ด้วย

4) การสอบการค้นคว้าอิสระ ให้เป็นไปตามระเบียบและข้อบังคับของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2553

5.5.3 การเตรียมการและการสอบวิทยานิพนธ์ (แผน ก แบบ ก2)

การเตรียมการทำวิทยานิพนธ์

1) นักศึกษาจะจดทะเบียนทำวิทยานิพนธ์ได้ เมื่อศึกษารายวิชามาแล้ว ไม่น้อยกว่า 3 ภาคการศึกษาปกติ และจะต้องมีหน่วยกิตในวิชาบังคับและวิชาเลือกสะสมไม่น้อยกว่า 27 หน่วยกิต โดยมีค่าระดับเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 3.00

2) นักศึกษาต้องทำวิทยานิพนธ์เป็นภาษาไทย หากเป็นภาษาต่างประเทศต้องได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาของคณะ

3) หลังจากจดทะเบียนทำวิทยานิพนธ์แล้ว นักศึกษาต้องเสนอหัวข้อวิทยานิพนธ์ต่อคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา เพื่อให้คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยาแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และกรรมการวิทยานิพนธ์ รวมไม่น้อยกว่า 3 คน ซึ่งจะให้คำแนะนำนักศึกษา รวมทั้งสอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์ และสอบวิทยานิพนธ์

4) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

การสอบวิทยานิพนธ์

1) คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

2) นักศึกษาจะสอบวิทยานิพนธ์ได้เมื่อสอบภาษาต่างประเทศผ่านแล้ว

3) การสอบวิทยานิพนธ์ ให้เป็นไปตามระเบียบและข้อบังคับของมหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์ว่าด้วยวิทยานิพนธ์ พ.ศ.2553 และการสอบวิทยานิพนธ์ที่จะได้ผลระดับ S ต้องได้มติเป็นเอกฉันท์จากคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

5.6 กระบวนการประเมินผล

การค้นคว้าอิสระ

1) ประเมินคุณภาพเค้าโครงการค้นคว้าอิสระจากการสอบโดยคณะกรรมการสอบที่คณะแต่งตั้งขึ้น ซึ่งประกอบด้วย อาจารย์ที่ปรึกษา และกรรมการสอบที่เป็นอาจารย์ประจำมหาวิทยาลัย และ/หรือผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอกสถาบัน

2) ประเมินผลบทความวิชาการจากการค้นคว้าอิสระ โดยอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ ก่อนส่งบทความตีพิมพ์หรืออย่างน้อยดำเนินการให้ผลงานหรือส่วนหนึ่งของผลงานได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารหรือสิ่งพิมพ์ทางวิชาการหรือเสนอต่อที่ประชุมที่มีรายงานการประชุม (proceeding)

3) ประเมินคุณภาพการค้นคว้าอิสระจากการสอบโดยคณะกรรมการสอบ ซึ่งเป็นคณะกรรมการชุดเดียวกันกับคณะกรรมการสอบเค้าโครงการค้นคว้าอิสระที่คณะแต่งตั้ง

4) กลไกการทวนสอบมาตรฐาน คณะต้องปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.2548 ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) กระทรวงศึกษาธิการ เรื่องการแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระและกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระและข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2553

5) การประเมินความก้าวหน้าการค้นคว้าอิสระให้เป็นไปตามข้อบังคับฯ ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

วิทยานิพนธ์

1) ประเมินคุณภาพ โครงร่างวิทยานิพนธ์จากการสอบโดยคณะกรรมการสอบโครงร่างวิทยานิพนธ์อย่างน้อย 3 คน ซึ่งประกอบด้วย ประธานกรรมการวิทยานิพนธ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และกรรมการวิทยานิพนธ์ที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอกสถาบัน

2) ประเมินความก้าวหน้าในระหว่างการทำวิทยานิพนธ์โดยการจัดสัมมนาวิทยานิพนธ์ เพื่อให้นักศึกษาเสนอความก้าวหน้าของวิทยานิพนธ์ที่กำลังทำอยู่ให้คณะกรรมการวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาเองตลอดจนคณาจารย์ในคณะและนักศึกษาสาขาอื่น ชั้นปีอื่น ได้ร่วมรับฟัง ชักถาม และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่องานวิทยานิพนธ์ที่นำเสนอ

3) ประเมินผลบทความจากวิทยานิพนธ์โดยอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม (ถ้ามี) ก่อนส่งบทความตีพิมพ์หรืออย่างน้อยดำเนินการให้ผลงานหรือส่วนหนึ่งของผลงานได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารหรือสิ่งพิมพ์ทางวิชาการหรือเสนอต่อที่ประชุมที่มีรายงานการประชุม (proceeding)

4) ประเมินคุณภาพวิทยานิพนธ์จากการสอบโดยคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ซึ่งเป็นคณะกรรมการชุดเดียวกันกับคณะกรรมการสอบโครงร่างวิทยานิพนธ์ที่คณะแต่งตั้ง

5) กลไกการทวนสอบมาตรฐาน คณะต้องปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.2548 ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) กระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และกรรมการสอบวิทยานิพนธ์และระเบียบมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ว่าด้วยวิทยานิพนธ์ พ.ศ.2535

6) การประเมินความก้าวหน้าวิทยานิพนธ์ให้เป็นไปตามข้อบังคับฯ ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

หมวดที่ 4. ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอนและการประเมินผล

1. การพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของนักศึกษา

คุณลักษณะพิเศษ	กลยุทธ์หรือกิจกรรมของนักศึกษา
1.1 ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ	- ให้ผู้ที่สอบภาษาอังกฤษได้ไม่ถึงเกณฑ์มาตรฐานของมหาวิทยาลัย ไปศึกษาและสอบผ่านวิชา มธ.005 และมธ.006 (ภาษาอังกฤษ1 และภาษาอังกฤษ2) - เน้นการอ่านตำราที่เป็นภาษาอังกฤษในทุกรายวิชา
1.2 ความสามารถในการเก็บข้อมูลภาคสนาม	- จัดกิจกรรมวิชาการลักษณะเสวนา สัมมนา บรรยายพิเศษ เกี่ยวกับเทคนิคในการเก็บข้อมูลภาคสนาม - ฝึกการวิจัยภาคสนามในรายวิชาต่างๆ
1.3 มีจรรยาบรรณต่อแหล่งข้อมูล	- บรรจุนโยบายเรื่องจรรยาบรรณต่อแหล่งข้อมูลให้นักศึกษาได้ตระหนักในรายวิชาต่างๆ และกำกับดูแลให้นักศึกษาปฏิบัติตามจรรยาบรรณในระหว่างการทำวิทยานิพนธ์

2. การพัฒนาผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน

2.1 คุณธรรม จริยธรรม

2.1.1 ผลการเรียนรู้ ด้านคุณธรรม จริยธรรม

มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม เคารพในคุณค่าและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ พยายามทำความเข้าใจ และมีความอดกลั้นในความแตกต่างของความเชื่อ ความคิด และวัฒนธรรมอันหลากหลายทั้งที่อยู่รอบตนและสังคม วัฒนธรรมอื่นซึ่งอยู่ห่างออกไป

2.1.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านคุณธรรมและจริยธรรม

เน้นและสนับสนุนฝึกฝนให้นักศึกษาสามารถมองเห็นความเชื่อมโยงของปรากฏการณ์ทางสังคมวัฒนธรรม จากระดับส่วนตัวสู่ส่วนรวม เพื่อนำไปสู่ความเข้าใจอย่างแท้จริงเกี่ยวกับสังคมวัฒนธรรมทั้งของตนเองและของผู้อื่น

2.1.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรมและจริยธรรม

ใช้วิธีการประเมินหลากหลายวิธี ทั้งการประเมินระหว่างเรียน ภายหลังสิ้นสุดวิชา และภายหลังสำเร็จการศึกษา

1) ประเมินระหว่างเรียนและหลังสิ้นสุดวิชา โดยผู้เรียนประเมินตนเอง ประเมินโดยผู้อื่น (เพื่อน อาจารย์ผู้สอน ผู้ใช้บัณฑิตและชุมชน) โดยใช้วิธีการประเมินที่หลากหลาย ทั้งการสัมภาษณ์ การสังเกต ใช้แบบสอบถาม

2) ประเมินภายหลังจากสำเร็จการศึกษาแล้ว โดยให้บัณฑิตประเมินตนเอง ประเมินจากผู้ใช้บัณฑิต ผู้ร่วมงานและ/หรือชุมชน โดยใช้แบบสอบถาม หรือการสัมภาษณ์

2.2 ความรู้

2.2.1 ผลการเรียนรู้ด้านความรู้

มีความรู้และความเข้าใจในองค์ความรู้มานุษยวิทยาสากลในระดับที่ได้มาตรฐาน เพื่อเป็นเครื่องมือพื้นฐานในการทำความเข้าใจปรากฏการณ์ทางสังคมวัฒนธรรมทั้งของสังคมที่ตนเองสังกัดและสังคมวัฒนธรรมอื่น ทั้งยังสามารถนำแนวทฤษฎีที่ตนเองสนใจมาพิจารณา อธิบายและวิพากษ์วิจารณ์ปรากฏการณ์ทางสังคม ซึ่งมีความเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอและอาจสามารถนำเสนอข้อคิดเห็นหรือทางออกต่อสังคมในวงกว้างได้

2.2.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านความรู้

ใช้กลวิธีการสอนที่หลากหลายทั้งการบรรยายร่วมกับการอภิปราย ค้นคว้า วิเคราะห์และใช้กรณีศึกษา การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม เรียนรู้จากสถานการณ์จริง โดยมุ่งเน้นและสนับสนุนให้นักศึกษาค้นคว้าหาความรู้ในเรื่องที่ตนเองสนใจอย่างเต็มที่

2.2.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านความรู้

ประกอบด้วย การประเมินหลายวิธี/กิจกรรม เพื่อให้ครอบคลุมการประเมินผลด้านความรู้ ทั้งการเรียนในห้องเรียนและการเรียนด้วยตนเอง เช่น การสอบ การนำเสนอรายงาน การค้นคว้ากรณีศึกษา และการนำเสนอโครงการ

2.3 ทักษะทางปัญญา

2.3.1 ผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

สามารถคิด วิเคราะห์ทั้งในระดับปัจเจก และสังคม ได้อย่างเป็นระบบและสร้างสรรค์ สามารถมองเห็นความเชื่อมโยงของปัจจัยต่างๆที่มีความเกี่ยวข้องกับมนุษย์และสังคม สามารถเสนอความคิด อธิบายความเชื่อมโยงและความสัมพันธ์ดังกล่าว และวิพากษ์ได้อย่างชัดเจน มีเหตุผลและสร้างสรรค์

2.3.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

ใช้การสอนที่หลากหลาย ประกอบด้วยบรรยาย อภิปราย กรณีศึกษา และค้นคว้าด้วยตนเองภายใต้การชี้แนะอย่างใกล้ชิดของผู้สอน

2.3.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

การประเมินหลายวิธีและกิจกรรม ทั้งในระหว่างการเรียนและหลังการสิ้นสุดการศึกษา โดยให้บัณฑิตประเมินตนเอง ประเมินจากผู้ใช้บัณฑิต โดยใช้แบบสอบถามและการวิจัย

2.4 ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

2.4.1 ผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

มีความเคารพ ยอมรับ และอดกลั้นต่อความแตกต่างระหว่างบุคคลและวัฒนธรรม มีความเคารพในศักดิ์ศรีและคุณค่าของความเป็นมนุษย์ ปรับตัวในปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและในชุมชนได้อย่างสร้างสรรค์พร้อมที่จะคิดริเริ่มในการคิด วิเคราะห์ วิพากษ์ปัญหาอย่างอิสระ และมีความรับผิดชอบต่อการแสดงออกดังกล่าว ขณะเดียวกันก็มีความรับผิดชอบในบทบาทหน้าที่ของตนเองที่มีต่อสังคม

2.4.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

เน้นการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้ร่วมกันถกเถียง แลกเปลี่ยน วิพากษ์วิจารณ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน และผู้เรียนด้วยกันเองอย่างอิสระ สร้างสรรค์ และด้วยความรับผิดชอบโดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมกันของความแตกต่างในทางความคิดและแนวคิดในการศึกษาวิเคราะห์

2.4.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

มีการประเมินผลหลายด้าน ทั้งในระหว่างการเรียนและภายหลังจากสิ้นสุดการศึกษา โดยการประเมินความสามารถในการทำงานร่วมกันกับผู้อื่น การแสดงออกในการถกเถียงวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีประสิทธิภาพ และสร้างสรรค์ การประเมินการแสดงออกของการตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น

2.5 ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

2.5.1 ผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

สามารถอธิบาย เชื่อมโยงปรากฏการณ์ทางสังคมและวัฒนธรรมได้อย่างมีหลักการและเหตุผล สามารถตั้งคำถามที่ท้าทาย วิพากษ์วิจารณ์สังคมวัฒนธรรมทั้งของตนเองและผู้อื่นได้อย่างชัดเจนและสร้างสรรค์ และสามารถพัฒนาตนเองให้สามารถทำการสอน และทำงานวิจัยเกี่ยวกับสังคมและวัฒนธรรมได้

2.5.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ด้านการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

1) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกทักษะการพูด การเขียน และการสื่อความที่มีความมีประสิทธิภาพและสร้างสรรค์ทั้งในและนอกห้องเรียน

2) เปิดโอกาสและสนับสนุนให้ผู้เรียนเลือกใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเหมาะสมต่ยุคสมัย ทั้งในการศึกษาค้นคว้า และนำเสนอผลงานต่อผู้อื่นในวงกว้าง

2.5.3 กลยุทธ์การประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ด้านการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ให้ความสำคัญที่กลยุทธ์ ดังนี้

ประเมินผลงานตามกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนโดยใช้แบบสอบถาม การสัมภาษณ์

3. แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping)

3.1 คุณธรรม จริยธรรม

1. มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม
2. เคารพในคุณค่าและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์
3. พยายามทำความเข้าใจและมีความอดกลั้นในความแตกต่างของความเชื่อ ความคิดและวัฒนธรรมอันหลากหลายทั้งที่อยู่รอบตน สังคมอื่นรอบข้างและสังคม วัฒนธรรมอื่นซึ่งอยู่ห่างออกไป

3.2 ความรู้

1. มีความรู้และความเข้าใจของความรู้มานุษยวิทยาที่สากล เพื่อเป็นเครื่องมือพื้นฐานในการทำความเข้าใจปรากฏการณ์ทางสังคมวัฒนธรรมทั้งของ สังคมที่ตนเองสังกัดและสังคม วัฒนธรรมอื่น
2. สามารถนำแนวทฤษฎีที่ตนเองสนใจมาพิจารณา อธิบายและวิพากษ์ วิจัย ปรากฏการณ์ทางสังคม ซึ่งมีความเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ
3. สามารถนำเสนอข้อคิดเห็นหรือทางออกต่อสังคมในวงกว้างได้

3.3 ทักษะทางปัญญา

1. สามารถคิด วิเคราะห์ปรากฏการณ์ทั้งในระดับปัจเจกและสังคมได้อย่างเป็นระบบและสร้างสรรค์
2. สามารถมองเห็นความเชื่อมโยงของปัจจัยต่างๆที่มีความเกี่ยวข้องกับมนุษย์และสังคม
3. สามารถเสนอความคิด อธิบายความเชื่อมโยงและความสัมพันธ์ดังกล่าว และวิพากษ์ ได้อย่างชัดเจนและมีเหตุผลและสร้างสรรค์

3.4 ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

1. มีความเคารพ ยอมรับ และอดกลั้นต่อความแตกต่าง ระหว่างบุคคลและวัฒนธรรม มีความเคารพในศักดิ์ศรีและคุณค่า ของความเป็นมนุษย์
2. ปรับตัวในปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และในชุมชนได้อย่างสร้างสรรค์
3. พร้อมที่จะคิดริเริ่มในการคิด วิเคราะห์ วิพากษ์ปัญหาอย่างอิสระและมีความรับผิดชอบ ต่อการแสดงออกดังกล่าว
4. มีความรับผิดชอบในบทบาทหน้าที่ของตนเองที่มีต่อสังคม

3.5 ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

1. สามารถอธิบายเชื่อมโยงปรากฏการณ์ทางสังคมและวัฒนธรรมได้อย่างมีหลักการและมีเหตุผล
2. สามารถตั้งคำถามที่ท้าทาย วิพากษ์วิจารณ์สังคมวัฒนธรรมทั้งของตนเองและผู้อื่น ได้อย่างชัดเจนและสร้างสรรค์
3. สามารถพัฒนาตนเองให้สามารถทำการสอน และทำงานวิจัยเกี่ยวกับสังคมและวัฒนธรรมได้

3. แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping)

* ความรับผิดชอบหลัก

O ความรับผิดชอบรอง

รายวิชา	1. คุณธรรม จริยธรรม			2. ความรู้			3. ทักษะทางปัญญา			4. ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและ ความรับผิดชอบ				5. ทักษะการวิเคราะห์เชิง ตัวเลข สื่อสาร และการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ		
	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	4	1	2	3
1) รายวิชาบังคับ																
ม. 601 ประวัติศาสตร์และพัฒนาการแนวคิดและ ทฤษฎีทางมานุษยวิทยา	●	●	●	●	●	○	●	●	○	●	○	●	●	●	●	●
ม. 602 แนวคิดและทฤษฎีทางมานุษยวิทยาร่วมสมัย	●	●	●	●	●	○	●	●	○	●	○	●	●	●	●	●
ม. 603 การวิจัยทางมานุษยวิทยา	●	●	●	●	●	○	●	●	○	●	○	●	●	●	●	○
ม. 604 มานุษยวิทยากายภาพ	●	●	●	●	●	○	●	●	○	●	○	●	●	●	●	○
ม.605 โบราณคดีเชิงมานุษยวิทยา	●	●	●	●	●	○	●	●	○	●	●	●	○	●	●	○
ม.701 สัมมนาหัวข้อวิทยานิพนธ์	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	○	●	●	●	●	○
2) รายวิชาเลือก																
1. กลุ่มวิชาภาษา สัญลักษณ์ และจักรวาลวิทยา																
ม.611 มานุษยวิทยาภาษา	●	●	●	●	●	○	●	●	○	●	○	●	○	●	●	○
ม.612 มานุษยวิทยาศาสนาและความเชื่อ	●	●	●	●	●	○	●	●	○	●	○	●	○	●	●	○
ม.613 พิธีกรรมวิเคราะห์	●	●	●	●	●	○	●	●	○	●	○	●	○	●	●	○
ม.614 สัญลักษณ์พุทธศาสนาในเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้	●	●	●	●	●	○	●	●	○	●	○	●	○	●	●	○

รายวิชา	1. คุณธรรม จริยธรรม			2. ความรู้			3. ทักษะทางปัญญา			4. ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและ ความรับผิดชอบ				5. ทักษะการวิเคราะห์เชิง ตัวเลข สื่อสาร และการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ		
	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	4	1	2	3
2. กลุ่มวิชาชาติพันธุ์และอาณาบริเวณศึกษา																
ม.621 ชาติพันธุ์ศึกษา	●	●	●	●	●	○	●	●	○	●	●	●	○	●	●	○
ม.622 ประวัติศาสตร์ชาติพันธุ์ของกลุ่มคนพูดภาษา ตระกูลไต	●	●	●	●	●	○	●	●	○	●	○	●	●	●	●	○
ม.623 มานุษยวิทยาเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	●	●	●	●	●	○	●	●	○	●	○	●	●	●	●	○
ม.624 มานุษยวิทยาเอเชียตะวันออก	●	●	●	●	●	○	●	●	○	●	○	●	●	●	●	○
ม.625 ไทยศึกษาเชิงมานุษยวิทยา	●	●	●	●	●	○	●	●	○	●	○	●	●	●	●	○
3. กลุ่มวิชามนุษย์กับอดีต																
ม.631 มานุษยวิทยาประวัติศาสตร์	●	●	●	●	●	○	●	●	○	●	○	●	●	●	●	○
ม.632 มรดกวัฒนธรรมเชิงวิพากษ์	●	●	●	●	●	○	●	●	○	●	○	●	●	●	●	○
ม.633 พิพิธภัณฑศึกษา	●	●	●	●	●	○	●	●	○	●	○	●	●	●	●	○
4. กลุ่มวิชาสังคมและวัฒนธรรมร่วมสมัย																
ม.641 มานุษยวิทยาว่าด้วยอำนาจ	●	●	●	●	●	○	●	●	○	●	○	●	●	●	●	○
ม.642 มานุษยวิทยาเศรษฐกิจ	●	●	●	●	●	○	●	●	○	●	○	●	●	●	●	○
ม.643 ครอบครัวและเครือญาติ	●	●	●	●	●	○	●	●	○	●	○	●	○	●	●	○
ม.644 มานุษยวิทยาเพศภาวะและเพศวิถี	●	●	●	●	●	○	●	●	○	●	○	●	○	●	●	○

รายวิชา	1. คุณธรรม จริยธรรม			2. ความรู้			3. ทักษะทางปัญญา			4. ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและ ความรับผิดชอบ				5. ทักษะการวิเคราะห์เชิง ตัวเลข สื่อสาร และการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ		
	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	4	1	2	3
ม.645 มานุษยวิทยาว่าด้วยเมือง	●	●	●	●	●	○	●	●	○	●	●	●	○	●	●	○
ม.646 ทฤษฎีและวิธีวิทยาศึกษาข้ามพรมแดน	●	●	●	●	●	○	●	●	○	●	●	●	○	●	●	○
ม.647 ชวนาศึกษาในโลกสมัยใหม่	●	●	●	●	●	○	●	●	○	●	●	●	○	●	●	○
ม.648 มานุษยวิทยาว่าด้วยการเดินทางและการ ท่องเที่ยว	●	●	●	●	●	○	●	●	○	●	●	○	●	●	○	○
ม.649 วัฒนธรรมศึกษา	●	●	●	●	●	○	●	●	○	●	○	●	○	●	●	○
5. กลุ่มวิชามานุษยวิทยาวิทยาศาสตร์																
ม.651 มานุษยวิทยาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	●	●	●	●	●	○	●	●	○	●	○	●	○	●	●	○
ม.652 มานุษยวิทยาการแพทย์	●	●	●	●	●	○	●	●	○	●	○	●	○	●	●	○
ม.653 มานุษยวิทยานิเวศ	●	●	●	●	●	○	●	●	○	●	○	●	○	●	●	○
ม.654 ประเด็นเฉพาะเรื่องทางมานุษยวิทยาภาพ	●	●	●	●	●	○	●	●	○	●	○	●	○	●	○	○
6. กลุ่มวิชาการศึกษาเฉพาะเรื่องและการศึกษาเฉพาะบุคคล																
ม.691 สัมมนาปัญหาเฉพาะทางมานุษยวิทยา I	●	●	●	●	●	○	●	●	○	●	○	●	●	●	●	○
ม.692 สัมมนาปัญหาเฉพาะทางมานุษยวิทยา II	●	●	●	●	●	○	●	●	○	●	○	●	●	●	●	○
ม.699 รายวิชาเอกเทศ	●	●	●	●	●	○	●	●	○	●	○	●	●	●	●	○
3). การค้นคว้าอิสระ																
ม.709 การค้นคว้าอิสระ	●	●	●	●	●	○	●	●	○	●	○	○	●	●	●	○

รายวิชา	1. คุณธรรม จริยธรรม			2. ความรู้			3. ทักษะทางปัญญา			4. ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและ ความรับผิดชอบ				5. ทักษะการวิเคราะห์เชิง ตัวเลข สื่อสาร และการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ			
	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	4	1	2	3	
4). วิทยานิพนธ์																	
ม.800 วิทยานิพนธ์	●	●	●	●	●	○	●	●	○	●	●	●	○	●	●	○	

หมวดที่ 5. หลักเกณฑ์ในการประเมินผลนักศึกษา

1. กฎระเบียบหรือหลักเกณฑ์ ในการให้ระดับคะแนน (เกรด)

1.1 การวัดผลการศึกษาแบ่งเป็น 9 ระดับ มีชื่อและค่าระดับต่อหนึ่งหน่วยวิชา ดังต่อไปนี้

ระดับ	A	A-	B+	B	B-	C+	C	D	F
ค่าระดับ	4.00	3.67	3.33	3.00	2.67	2.33	2.00	1.00	0.00

1.2 การนับหน่วยกิตที่ได้จะนับรวมเฉพาะหน่วยกิตลักษณะวิชาที่นักศึกษาได้ค่าระดับ S หรือระดับไม่ต่ำกว่า C เท่านั้น รายวิชาที่นักศึกษาได้ค่าระดับ D หรือ F ไม่ว่าจะป็นรายวิชาบังคับหรือรายวิชาเลือกให้นำมาคำนวณค่าระดับเฉลี่ยสำหรับภาคการศึกษานั้นและค่าระดับเฉลี่ยสะสมทุกครั้งไป

1.3 นักศึกษาที่ได้ระดับ U ระดับ D หรือ ระดับ F ในรายวิชาใดที่เป็นรายวิชาบังคับในหลักสูตร จะลงทะเบียนศึกษาซ้ำในรายวิชานั้นได้อีกเพียง 1 ครั้ง และครั้งหลังนี้จะต้องได้ค่าระดับ S หรือระดับไม่ต่ำกว่า C มิฉะนั้นจะถูกถอนชื่อออกจากทะเบียนนักศึกษา

รายวิชาที่ได้ค่าระดับตามความในวรรคแรกนั้น หากเป็นรายวิชาเลือก นักศึกษาอาจจะลงทะเบียนศึกษาซ้ำในรายวิชานั้นอีก หรืออาจจะลงทะเบียนศึกษารายวิชาเลือกอื่นแทนก็ได้

นักศึกษาที่ได้ค่าระดับไม่ต่ำกว่า C ในรายวิชาใด ไม่มีสิทธิจดทะเบียนศึกษาซ้ำในรายวิชานั้นอีก เว้นแต่หลักสูตรจะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

1.4 การวัดผลวิชาการค้นคว้าอิสระและวิทยานิพนธ์แบ่งเป็น 2 ระดับ คือระดับ S (ใช้ได้) และระดับ U (ใช้ไม่ได้) หน่วยกิตที่ได้จะไม่นำมาคำนวณค่าระดับเฉลี่ย

1.5 การวัดผลการสอบประมวลความรู้และการสอบภาษาต่างประเทศ แบ่งเป็น 2 ระดับ คือระดับ P (ผ่าน) และระดับ N (ไม่ผ่าน) และไม่นับหน่วยกิต

1.6 เงื่อนไขอื่น ๆ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2553 พร้อมด้วยฉบับแก้ไขเพิ่มเติม

2. กระบวนการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา

- 2.1 มีคณะกรรมการทวนสอบที่ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก 1 ใน 3 คน
- 2.2 คัดเลือกรายวิชาทั้งวิชาบังคับและวิชาเลือกในสาขาวิชาตามเกณฑ์การคัดเลือกที่คณะกรรมการทวนสอบกำหนด
- 2.3 คณะกรรมการทวนสอบตรวจสอบผลการให้คะแนนกับข้อสอบรายงาน รายงานประจำภาค และ/หรือ โครงการงานอื่นๆที่ผู้เรียนได้รับมอบหมาย
- 2.4 ปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาพ.ศ.2548 ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.)

3. เกณฑ์การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

- 3.1 ต้องศึกษารายวิชาครบตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในหลักสูตร
- 3.2 ต้องได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 3.00
- 3.3 สอบผ่านการสอบประมวลความรู้ (Comprehensive Examination) กรณีเลือกศึกษาแผน ข
- 3.4 ได้ระดับ P (ผ่าน) ในการสอบภาษาต่างประเทศตามเกณฑ์ของมหาวิทยาลัย
- 3.5 ได้ระดับ S (ใช้ได้) ในการสอบวิชาการค้นคว้าอิสระหรือการสอบวิทยานิพนธ์ โดยการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้าย จากคณะกรรมการสอบที่คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยาแต่งตั้ง และนำรายงานการค้นคว้าอิสระหรือวิทยานิพนธ์ที่พิมพ์และเขียนเล่มเรียบร้อยแล้วมามอบให้มหาวิทยาลัยตามระเบียบ
- 3.6 ผลงานการค้นคว้าอิสระหรือวิทยานิพนธ์ จะต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยดำเนินการให้ผลงานหรือส่วนหนึ่งของผลงานได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารหรือสิ่งพิมพ์ทางวิชาการ หรือเสนอต่อที่ประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (proceeding)
- 3.7 ได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขอื่นๆ ตามที่คณะและหลักสูตรกำหนด
- 3.8 ชำระหนี้สินทั้งหมดต่อมหาวิทยาลัยเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

หมวดที่ 6. การพัฒนาคณาจารย์

1. การเตรียมการสำหรับอาจารย์ใหม่

- 1.1 อาจารย์ใหม่ทุกคนเข้าโปรแกรมปฐมนิเทศที่ประกอบด้วย
  - 1.1.1 บทบาทหน้าที่ของอาจารย์
  - 1.1.2 สิทธิผลประโยชน์ของอาจารย์ และกฎระเบียบต่างๆ
  - 1.1.3 หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนในคณะและกิจกรรมต่างๆของคณะ

- 1.2 คณะมอบหมายอาจารย์อาวุโสเป็นอาจารย์พี่เลี้ยง โดยมีหน้าที่
  - 1.2.1 ให้คำแนะนำและการปรึกษาเพื่อเรียนรู้และปรับตัวเองเข้าสู่การเป็นอาจารย์ในคณะ
  - 1.2.2 ร่วมสอนวิชาเดียวกันในวิชาที่คณะมอบหมายให้อาจารย์ใหม่รับผิดชอบสอนต่อไป
  - 1.2.3 ประเมินและติดตามความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานของอาจารย์ใหม่
- 1.3 อาจารย์ทุกคนได้รับการพัฒนาอย่างทั่วถึงในด้านจัดการเรียนการสอนและความรู้ที่ทันสมัย ตลอดจนการวิจัย โดยจัดกิจกรรมพัฒนาวิชาการภายในคณะและส่งเสริมให้เข้าร่วมประชุม สัมมนาและอบรมในสถาบันการศึกษาอื่น ดังนี้
  - 1.3.1 สนับสนุนให้เข้าร่วมอบรม ประชุมวิชาการทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย
  - 1.3.2 ศึกษาดูงาน อบรม ร่วมประชุมวิชาการในต่างประเทศ
  - 1.3.3 สนับสนุนให้เป็นสมาชิกในหน่วยวิจัย (research unit) ของคณะ
  - 1.3.4 ร่วมทีมวิจัยกับนักวิจัยอาวุโสในคณะ หรือภายนอกคณะ และตีพิมพ์ผลงาน
  - 1.3.5 เข้าร่วมประชุมเสนอผลงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศ

2. การพัฒนาความรู้และทักษะให้แก่คณาจารย์

- 2.1 การพัฒนาทักษะการจัดการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล
  - 2.1.1 จัดระบบการประเมินผลด้านการสอนและการประเมินผลอย่างมีส่วนร่วมระหว่างผู้สอน ผู้บริหาร และผู้เรียน
  - 2.1.2 จัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อทบทวน/ประเมินผลการจัดการเรียนการสอน
  - 2.1.3 สนับสนุนอาจารย์เข้าร่วมประชุมวิชาการและดูงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผล
  - 2.1.4 จัดอาจารย์พี่เลี้ยง (mentor) ให้แก่อาจารย์ใหม่
  - 2.1.5 พัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา
- 2.2 การพัฒนาวิชาการและวิชาชีพด้านอื่นๆ
  - 2.2.1 การให้อาจารย์มีส่วนร่วมในกิจกรรมบริการวิชาการแก่ชุมชน
  - 2.2.2 ส่งเสริมการทำวิจัย สร้างองค์ความรู้ใหม่
  - 2.2.3 ส่งเสริมให้อาจารย์เข้าร่วมอบรมทักษะปฏิบัติ

หมวดที่ 7. การประกันคุณภาพหลักสูตร

1. การบริหารหลักสูตร

ในการบริหารหลักสูตร จะมีคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา อันประกอบด้วยรองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา และอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรรับผิดชอบ โดยมีคณบดีเป็นผู้กำกับดูแลและคอยให้ คำแนะนำ ตลอดจนกำหนดนโยบายปฏิบัติให้แก่อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จะวางแผนการจัดการเรียนการสอนร่วมกับผู้บริหารของคณะและอาจารย์ผู้สอน ติดตามและรวบรวมข้อมูล สำหรับใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร โดยกระทำทุกปีอย่างต่อเนื่อง

เป้าหมาย	การดำเนินการ	การประเมินผล
<p>1. พัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัยเพื่อเป็นผู้นำในการสร้างองค์ความรู้ใหม่</p> <p>2. ตรวจสอบและปรับปรุงหลักสูตรให้มีคุณภาพมาตรฐาน</p> <p>3. ประเมินมาตรฐานของหลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ</p>	<p>1. พิจารณาปรับปรุงหลักสูตรทุก 5 ปี</p> <p>2. กำหนดคู่มือการสอนของอาจารย์ผู้สอนตามเกณฑ์ของสกอ. และเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด</p> <p>3. ส่งเสริมให้อาจารย์เป็นผู้นำด้านวิชาการ</p> <p>4. มีการประเมินหลักสูตรโดยคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายในทุก 2 ปี และภายนอกอย่างน้อยทุก 5 ปี</p> <p>5. ประเมินความพึงพอใจของหลักสูตรและการเรียนการสอนโดยมหาบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา</p>	<p>- หลักสูตรสามารถอ้างอิงกับหลักสูตรมาตรฐานได้</p> <p>- จำนวนรายชื่อคณาจารย์และประวัติ</p> <p>- จำนวนบุคลากรผู้สนับสนุนการศึกษา</p> <p>- ผลการประเมินการสอนของอาจารย์</p> <p>- ประเมินหลักสูตรโดยคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายในทุก 2 ปี</p> <p>- ประเมินหลักสูตรโดยคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกทุก 5 ปี</p> <p>- ประเมินความพึงพอใจของหลักสูตรและการเรียนการสอนโดยมหาบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาทุก 2 ปี</p>

2. การบริหารทรัพยากรการเรียนการสอน

2.1 การบริหารงบประมาณ

คณะได้รับจัดสรรงบประมาณแผ่นดินประจำปี ซึ่งแบ่งออกเป็นงบบุคลากรและงบดำเนินการ งบประมาณที่ได้รับในส่วนงบบุคลากร จะเป็นค่าใช้จ่ายในหมวดเงินเดือนและหมวดค่าจ้างประจำของ บุคลากรสายวิชาการ บุคลากรสายสนับสนุนวิชาการ และลูกจ้างประจำ

สำหรับงบดำเนินการ คณะได้มีการบริหารงบประมาณในหมวดของค่าตอบแทน ใช้สอย และ วัสดุ เพื่อการจัดการเรียนการสอนเป็นสำคัญ เช่น การจ่ายค่าตอบแทนวิทยากรภายนอกที่คณะเชิญสอน ในหลักสูตรหรือในหัวข้อสำคัญ ๆ การบำรุงรักษาสำนักงาน ห้องจัดการเรียนการสอน ห้อง คอมพิวเตอร์ เป็นต้น

สำหรับงบประมาณรายได้หน่วยงาน (งบบุพิเศษ) โครงการบัณฑิตศึกษาได้รับงบประมาณ สนับสนุนในงบเงินอุดหนุนเพื่อการบริหารจัดการเรียนการสอนในด้านการนำนักศึกษาออกศึกษา ชุมชน การสัมมนาหัวข้อวิทยานิพนธ์ การจัดสัมมนาวิชาการ การจัดซื้อหนังสือสำหรับห้องอ่าน หนังสือของโครงการฯ และด้านการบำรุงซ่อมแซมวัสดุอุปกรณ์และครุภัณฑ์สำหรับการเรียนการสอน เป็นต้น

2.2 ทรัพยากรการเรียนการสอนที่มีอยู่เดิม

2.2.1 ห้องอ่านหนังสือของโครงการบัณฑิตศึกษาที่มีหนังสือ ตำรา วารสาร และ วิทยานิพนธ์สาขาสังคมวิทยาและสาขามานุษยวิทยา ประมาณ 5,000 เล่ม

2.2.2 ห้องคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการเรียนการสอนและให้บริการนักศึกษา โดยมี เครื่องคอมพิวเตอร์ จำนวน 20 เครื่อง

2.2.3 ห้องพักนักศึกษาที่นักศึกษาสามารถใช้ทำกิจกรรมวิชาการทั้งในลักษณะ กลุ่มและรายบุคคล

2.2.4 โสตทัศนูปกรณ์ต่างๆ ประจำห้องบรรยายและห้องประชุม ได้แก่ เครื่อง คอมพิวเตอร์ เครื่องขยายเสียงและไมโครโฟน เครื่องฉายแผ่นทึบ และเครื่อง LCD

2.2.5 หอสมุดของมหาวิทยาลัยที่มีหนังสือ ตำรา วารสาร วิทยานิพนธ์ และ สิ่งพิมพ์อื่นๆ มากกว่า 500,000 เล่ม

อนึ่ง หอสมุดมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์มีหนังสือสังคมศาสตร์ภาษาต่างๆ ที่จัดว่าดี ที่สุดแห่งหนึ่งในประเทศไทยและหนังสือทุกเล่มสามารถใช้เป็นตำราลักษณะต่างๆ ในทางสาขามานุษยวิทยาได้ทั้งสิ้น

2.3 การจัดหาทรัพยากรการเรียนการสอนเพิ่มเติม

2.3.1 มีคณะกรรมการวางแผนจัดหาและติดตามการใช้ทรัพยากรการเรียน การสอนของคณะ

2.3.2 ให้อาจารย์ผู้สอนและผู้เรียนเสนอรายชื่อตำรา วารสาร หรือฐานข้อมูลในสาขาวิชา แล้วทางคณะกรรมการฯ รวบรวมเสนอสำนักหอสมุดของมหาวิทยาลัยจัดซื้อ

2.3.3 คณะจัดสรรงบประมาณเพื่อจัดซื้อโปรแกรมคอมพิวเตอร์ใหม่ๆ รวมทั้งสื่อต่างๆ เช่น ภาพยนตร์ทางมานุษยวิทยา มาใช้ในการเรียนการสอน

2.4 การประเมินความเพียงพอของทรัพยากร

2.4.1 คณะกรรมการใน 2.3.1 วางแผนการประเมินอย่างมีส่วนร่วมกับผู้สอน ผู้ใช้และบุคลากรที่รับผิดชอบทุกฝ่าย อย่างเป็นระบบ

2.4.2 ประเมินความเพียงพอจากความต้องการใช้ของอาจารย์ และผู้เรียน

2.4.3 จัดทำระบบติดตามการใช้ทรัพยากรทั้งตำราหลัก สิ่งพิมพ์ และสื่อต่างๆ ที่เหมาะสมกับสถานการณ์ของคณะ และนำผลมาใช้ในการบริหารทรัพยากร

3. การบริหารคณาจารย์

3.1 การรับอาจารย์ใหม่

3.1.1 กำหนดคุณสมบัติอาจารย์ให้ได้มาตรฐานตามเกณฑ์ของมหาวิทยาลัยและความต้องการของหลักสูตร

3.1.2 ประกาศและเสาะหาผู้มีคุณสมบัติตามต้องการ

3.1.3 สืบค้นประวัติ และคุณสมบัติของผู้สมัครจากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้อย่างเป็นระบบ และมีการตรวจสอบข้อมูลอย่างเป็นธรรม

3.1.4 ทดสอบความสามารถในการสอนและการใช้สื่อการศึกษา

3.1.5 เสนอแต่งตั้งและประเมินการปฏิบัติงานตามระเบียบของมหาวิทยาลัย

3.2 การมีส่วนร่วมของคณาจารย์ในการวางแผน การติดตามและทบทวนหลักสูตร

3.2.1 อาจารย์ร่วมกับผู้เรียนประเมินรายวิชาเมื่อสิ้นสุดรายวิชาทุกรายวิชา

3.2.2 อาจารย์ร่วมในการสัมมนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนเมื่อสิ้นสุดปีการศึกษาทุกปี

3.2.3 อาจารย์เสนอข้อมูลต่อคณะกรรมการบริหารหลักสูตร เพื่อรวบรวมและจัดทำร่างการปรับปรุงหลักสูตร

3.3 การแต่งตั้งคณาจารย์พิเศษ

3.3.1 การจัดจ้าง/เชิญอาจารย์พิเศษทำการสอน จะทำเฉพาะหัวข้อเรื่องที่ต้องการความเชี่ยวชาญพิเศษ หรือในกรณีที่คณะฯ มีความจำเป็นเท่านั้น

3.3.2 คณะกรรมการบัณฑิตศึกษา ผู้อำนวยการบัณฑิตศึกษากลับกรองความต้องการเชิญอาจารย์พิเศษที่อาจารย์ในสาขาวิชาหรือผู้ประสานงานรายวิชาเสนอ พร้อมทั้งเสนอประวัติ รวมทั้งผลงานที่ตรงกับข้อที่จะสอนเพื่อเสนอคณะปณิธาน

3.3.3 คณะกรรมการบัณฑิตศึกษา ผู้อำนวยการบัณฑิตศึกษาพิจารณาให้ความเห็นชอบตามข้อ 2) ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องการจัดจ้างอาจารย์พิเศษ เพื่อเสนอคณะบดีอนุมัติ

3.3.4 การจัดจ้างอาจารย์พิเศษ มีการวางแผนล่วงหน้าเป็นรายภาคการศึกษา

3.3.5 คณะกรรมการจัดให้มีการประเมินการสอนของอาจารย์พิเศษ

4. การบริหารบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน

4.1 การกำหนดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง

4.1.1 คุณสมบัติปริญญาตรีขึ้นไป และควรมีความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรและการบริหารจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

4.1.2 มีการกำหนดคุณสมบัติให้ตรงตามภาระหน้าที่หรือตำแหน่งที่รับผิดชอบ เช่น นักวิชาการศึกษา เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป เจ้าหน้าที่การเงิน เจ้าหน้าที่บัญชี เป็นต้น

4.1.3 มีการสอบแข่งขันเพื่อรับเข้าทำงานด้วยการสอบข้อเขียนและสอบสัมภาษณ์ โดยข้อสอบให้ความสำคัญต่อความสามารถในการปฏิบัติงานตามตำแหน่งและทัศนคติที่ดีต่องานให้บริการอาจารย์และนักศึกษา

4.2 การเพิ่มทักษะความรู้เพื่อการปฏิบัติงาน

4.2.1 จัดให้มีการทัศนศึกษาตามความเหมาะสม

4.2.2 ให้นำบุคลากรวางแผนความต้องการในการพัฒนาตนเองโดยรวบรวมเป็นแผนประจำปีเพื่อให้คณะสนับสนุนงบประมาณได้เหมาะสม

4.2.3 คณะมีหน่วยวิจัยสถาบันและวิจัยเพื่อพัฒนา โดยมีการสนับสนุนงบประมาณประจำปี เช่นเดียวกับหน่วยวิจัยอื่น ๆ ตามความเหมาะสม

5. การสนับสนุนและการให้คำแนะนำนักศึกษา

5.1 การให้คำปรึกษาด้านวิชาการ และอื่นๆ แก่นักศึกษา

5.1.1 คณะแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาให้แก่ผู้เรียนทุกคนพร้อมกำหนดบทบาทหน้าที่

5.1.2 คณะแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ/วิทยานิพนธ์ เพื่อให้คำแนะนำและดูแลนักศึกษาตลอดกระบวนการทำการค้นคว้าอิสระ/วิทยานิพนธ์

5.1.3 อาจารย์ทุกคนจัดทำตารางการทำงานแสดงให้นักศึกษารับรู้

5.2 การอุทธรณ์ของนักศึกษา

ใช้หลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ว่าด้วยวินัยนักศึกษา พ.ศ. 2547 หมวดที่ 4 เรื่องการอุทธรณ์

6. ความต้องการของตลาดแรงงาน สังคม และ/หรือความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต

6.1 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (กองแผนงาน) ได้ทำการสำรวจภาวะการปฏิบัติงาน ความต้องการของตลาดแรงงานและความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตและมหาบัณฑิตทุกสิ้นปี การศึกษา ซึ่งโครงการบัณฑิตศึกษาของคณะฯ ได้นำข้อมูลเหล่านี้มาประกอบการพิจารณาปรับปรุง หลักสูตรด้วย

6.2 จัดให้มีการสำรวจความต้องการของตลาดแรงงาน และความพึงพอใจของผู้ใช้ มหาบัณฑิตทุกๆ 5 ปี ก่อนการปรับปรุงหลักสูตร เพื่อนำข้อมูลมาพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรให้ สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน

สำหรับความพึงพอใจของผู้ใช้มหาบัณฑิตที่ผ่านมา (ตัวเลขการประกันคุณภาพของคณะฯ ปีการศึกษา 2555) มีดังนี้

ก) อัตราการได้งานทำ/การศึกษาต่อ ของมหาบัณฑิตใน 1 ปี หลังสำเร็จการศึกษาเท่ากับ ร้อยละ 100

ข) ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อคุณ ภาพบัณฑิตในภาพรวมไม่น้อยกว่า 3.5 จาก 5 โดยมีความพึงพอใจในด้านความสามารถทางวิชาการ เทคโนโลยีสารสนเทศ และ ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ในระดับไม่น้อยกว่า 4 จาก 5

7. ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน (Key Performance Indicators)

ดัชนีบ่งชี้ผลการดำเนินงาน	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4	ปีที่ 5
1) อาจารย์ประจำหลักสูตรอย่างน้อยร้อยละ 80 มีส่วนร่วมในการ ประชุมเพื่อวางแผน ติดตาม และทบทวนการดำเนินงานหลักสูตร	✓	✓	✓	✓	✓
2) มีรายละเอียดของหลักสูตรตามแบบ มคอ.2 ที่สอดคล้องกับกรอบ มาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ	✓	✓	✓	✓	✓
3) มีรายละเอียดของรายวิชาตามแบบ มคอ.3 อย่างน้อยก่อนการเปิด สอนในแต่ละภาคการศึกษาให้ครบทุกรายวิชา	✓	✓	✓	✓	✓
4) จัดทำรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา ตามแบบ มคอ.5 ภายใน 30 วัน หลังสิ้นสุดภาคการศึกษาที่เปิดสอนให้ครบทุก รายวิชา	✓	✓	✓	✓	✓
5) จัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร ตามแบบ มคอ.7 ภายใน 60 วันหลังสิ้นสุดปีการศึกษา	✓	✓	✓	✓	✓
6) มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ ที่กำหนดใน มคอ.3 อย่างน้อยร้อยละ 25 ของรายวิชาที่เปิดสอนแต่ ละปีการศึกษา	✓	✓	✓	✓	✓

ดัชนีบ่งชี้ผลการดำเนินงาน	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4	ปีที่ 5
7) มีการพัฒนา/ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์การสอน หรือ การประเมินผลการเรียนรู้ จากผลการประเมินการดำเนินงาน ที่รายงานใน มคอ.7 ปีที่แล้ว		✓	✓	✓	✓
8) อาจารย์ใหม่ ทุกคนได้รับการปฐมนิเทศหรือคำแนะนำด้านการจัดการเรียนการสอน	✓	✓	✓	✓	✓
9) อาจารย์ประจำหลักสูตรทุกคนได้รับการพัฒนาทางวิชาการ และ/หรือวิชาชีพ อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง	✓	✓	✓	✓	✓
10) จำนวนบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน ได้รับการพัฒนา วิชาการ และ/หรือวิชาชีพ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ต่อปี	✓	✓	✓	✓	✓
11) ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาปีสุดท้าย/บัณฑิตใหม่ที่มีต่อ คุณภาพหลักสูตรเฉลี่ยไม่น้อยกว่า 3.5 จากคะแนนเต็ม 5.0			✓	✓	✓
12) ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตใหม่เฉลี่ยไม่น้อยกว่า 3.5 จากคะแนนเต็ม 5.0				✓	✓
13) มีอาจารย์รับผิดชอบหลักสูตร ตามเกณฑ์ของสำนักงาน คณะกรรมการการอุดมศึกษา	✓	✓	✓	✓	✓
14) ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาต่อคุณภาพการสอน และ ทรัพยากรสนับสนุนการเรียนการสอน เฉลี่ยไม่น้อยกว่า 3.5 จากคะแนนเต็ม 5.0	✓	✓	✓	✓	✓
รวมตัวบ่งชี้ (ข้อ) ในแต่ละปี	11	12	13	14	14
ตัวบ่งชี้บังคับ (ข้อที่)	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5
ตัวบ่งชี้ต้องผ่านรวม (ข้อ)					

เกณฑ์ประเมิน : หลักสูตรได้มาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิฯ ต้องผ่านเกณฑ์ประเมินตัวบ่งชี้บังคับ (ตัวบ่งชี้ที่ 1-5) ต้องมีผลดำเนินการบรรลุตามเป้าหมาย และมีจำนวนตัวบ่งชี้ที่มีผลดำเนินการบรรลุเป้าหมาย ไม่น้อยกว่า 80% ของตัวบ่งชี้อรวม โดยพิจารณาจากจำนวนตัวบ่งชี้บังคับและตัวบ่งชี้อรวมในแต่ละปี

หมวดที่ 8. การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของหลักสูตร

1. การประเมินประสิทธิผลของการสอน

1.1 การประเมินกลยุทธ์การสอน

คณะจัดให้มีการประเมินรายวิชา ประเมินการสอนและประเมินผลสัมฤทธิ์ของแต่ละรายวิชา โดยคณะกรรมการบริหารหลักสูตรจะพิจารณาโดยเปรียบเทียบกับ รายละเอียดหลักสูตร และรายวิชา

1.2 การประเมินทักษะของอาจารย์ในการใช้แผนกลยุทธ์การสอน

1.2.1 ผู้เรียนประเมินการสอนของอาจารย์ทุกคน เมื่อสิ้นสุดรายวิชา และส่งตรงต่อคณะ โดยใช้แบบประเมินการสอนตามที่กำหนด ทั้งนี้ แบบประเมินการสอนมีการประเมินอาจารย์ผู้สอนในด้านต่างๆ ดังนี้

ก) การเตรียมสอน ได้แก่ การอธิบายและแจกประมวลการสอนรายวิชาตั้งแต่เริ่มสอน การแนะนำเอกสาร หนังสือ ตำราที่ต้องใช้อ่าน เป็นต้น

ข) เนื้อหาการสอน ได้แก่ ขอบเขตเนื้อหาวิชา ความมีสาระเพิ่มพูนความรู้ในสาขาวิชา การสอนตามประมวลการสอนรายวิชา เป็นต้น

ค) ด้านตัวอาจารย์ผู้สอน ได้แก่ ความสามารถในการถ่ายทอดเนื้อหาวิชา การชี้นำความรู้ การกระตุ้นให้นักศึกษาคิดด้วยตนเอง การเปิดโอกาสและส่งเสริมนักศึกษาให้ซักถาม และตั้งประเด็นอภิปรายในชั้นเรียน การมอบหมายงานที่ส่งเสริมการค้นคว้าด้วยตัวนักศึกษาเอง ผู้สอนมาสอนตรงเวลาและมาสม่ำเสมอ เป็นต้น

1.2.2 ผลการประเมิน (feedback) ส่งตรงต่ออาจารย์และผู้อำนวยการบัณฑิตศึกษาของคณะฯ เพื่อปรับปรุงต่อไป

1.2.3 คณะรวบรวมผลการประเมินที่เป็นความต้องการในการปรับปรุงทักษะการสอน และวางแผนการพัฒนาให้สอดคล้องและ/หรือปรับปรุงกลยุทธ์การสอนให้เหมาะสมกับรายวิชา และสถานการณ์ของคณะ

2. การประเมินหลักสูตรในภาพรวม

2.1 โดยนักศึกษาและบัณฑิต

2.1.1 แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินหลักสูตรที่ประกอบด้วยตัวแทนสาขาวิชา ตัวแทนผู้เรียนปัจจุบัน

2.1.2 คณะกรรมการฯ วางแผนการประเมินหลักสูตรอย่างเป็นระบบ

2.1.3 ดำเนินการสำรวจข้อมูลเพื่อประกอบการประเมินหลักสูตรจากผู้เรียนปัจจุบันทุกชั้นปีและจากผู้สำเร็จการศึกษาที่ผ่านการศึกษานในหลักสูตร

2.2 โดยผู้ทรงคุณวุฒิ และ/หรือจากผู้ประเมินภายนอก

คณะกรรมการประเมินหลักสูตร ทำการวิเคราะห์และประเมินหลักสูตรในภาพรวมและใช้ข้อมูลย้อนกลับของผู้เรียน ผู้สำเร็จการศึกษา ผู้ใช้บัณฑิต เพื่อประกอบการประเมิน

2.3 โดยผู้ใช้บัณฑิต และ/หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่นๆ

ติดตามบัณฑิตใหม่โดยสำรวจข้อมูลจากนายจ้าง และ/หรือผู้บังคับบัญชา โดยแบบสอบถามและการสัมภาษณ์

3. การประเมินผลการดำเนินงานตามรายละเอียดหลักสูตร

ให้ประเมินตามตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานที่ระบุไว้ในหมวด 7 ข้อ 7 โดยคณะกรรมการประเมินอย่างน้อย 3 คน ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิในสาขา/สาขาวิชาเดียวกันอย่างน้อย 1 คน

4. การทบทวนผลการประเมินและวางแผนปรับปรุง

- คณะกรรมการประเมินหลักสูตรของคณะจัดทำรายงานการประเมินผล และเสนอประเด็นที่จำเป็นในการปรับปรุงหลักสูตร

- จัดประชุมสัมมนาเพื่อการปรับปรุงหลักสูตร

- เชิญผู้ทรงคุณวุฒิอ่านหลักสูตรและให้ข้อเสนอแนะ